

Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị

Kế Hoạch Bầu Cử của California trong Thế Kỷ Thứ 21

Tổng Thư Ký Tiểu Bang **KEVIN SHELLEY**

myVote
counts

www.myvotecounts.org

Đạo Luật Giúp Hoa Kỳ Bầu Cử
(HAVA: Help America Vote Act)

LÁ PHIẾU CỦA TÔI CÓ GIÁ TRỊ:

KẾ HOẠCH BẦU CỬ CỦA CALIFORNIA TRONG

THẾ KỶ THỨ 21

MỤC LỤC

TÓM LƯỢC	1
MỞ ĐẦU	3
TỔNG QUAN	6
ĐOẠN 1: TUÂN HÀNH CÁC ĐIỀU KIỆN CỦA TIÊU ĐỀ III	9
ĐOẠN 2: PHÂN PHỐI NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN	18
ĐOẠN 3: GIÁO DỤC CỬ TRI, HUẤN LUYỆN VIÊN CHỨC BẦU CỬ, VÀ HUẤN LUYỆN NHÂN VIÊN PHÒNG PHIẾU	19
ĐOẠN 4: CÁC NGUYÊN TẮC HƯỚNG DẪN VÀ TIẾN TRÌNH VỀ HỆ THỐNG BỎ PHIẾU	22
ĐOẠN 5: QUẢN TRỊ QUỸ HAVA	23
ĐOẠN 6: NGÂN SÁCH	24
ĐOẠN 7: DUY TRÌ NỔ LỰC	28
ĐOẠN 8: CÁC MỤC TIÊU VỀ HIỆU NĂNG VÀ NHỮNG MỐC ĐO LƯỜNG	29
ĐOẠN 9: THỦ TỤC KHIẾU NẠI HÀNH CHÍNH CỦA TIỂU BANG	30
ĐOẠN 10: ẢNH HƯỞNG CỦA NHỮNG KHOẢN TRẢ TIỀN THEO TIÊU ĐỀ I	31
ĐOẠN 11: QUẢN TRỊ KẾ HOẠCH TIỂU BANG VỀ HAVA	32
ĐOẠN 12: CÁC THAY ĐỔI VỀ KẾ HOẠCH CỦA TIỂU BANG TỪ NĂM TÀI KHÓA TRƯỚC	33
ĐOẠN 13: ỦY BAN SOẠN THẢO KẾ HOẠCH TIỂU BANG	34
THÀNH VIÊN ỦY BAN SOẠN THẢO KẾ HOẠCH TIỂU BANG	37
CHÚ THÍCH	47

TÓM LƯỢC

Tháng Chín 2003

Nền dân chủ tại Hoa Kỳ đang bước vào ngã rẽ. Lòng tin của cử tri đặt vào tiến trình bầu cử đã bị tan vỡ sau kinh nghiệm tại Florida hồi Tháng Mười Một năm 2000. Mức tham gia của cử tri trong Kỳ Tổng Tuyển Cử Tháng Mười Một 2002 trên toàn quốc được ước tính chỉ có 39.9 phần trăm.¹ (Xem chú thích cuối tài liệu) Do đó nhiều công dân ngày nay cảm thấy mình tách rời khỏi tiến trình bầu cử.

Để đối phó với tình trạng khủng hoảng lòng tin và mức tham gia của cử tri, Quốc Hội Hoa Kỳ đã thông qua và Tổng Thống đã ký ban hành Đạo Luật Năm 2002 Giúp Hoa Kỳ Bầu Cử (Help America Vote Act of 2002 (“HAVA”) hồi Tháng Mười năm 2002. Đạo luật này của liên bang dựa nhiều vào những biện pháp được California áp dụng để khôi phục lòng tin của cử tri và giúp cử tri dễ tham gia, gồm cả tân tiến hóa thiết bị bầu cử. California đã dẫn đầu trong nỗ lực này bằng Đạo Luật Shelley-Hertzberg Năm 2002 về Công Khố Phiếu Tân Tiến Hóa Bầu Cử, Dự Luật 41, và đã được cử tri chấp thuận hồi Tháng Ba năm 2002.

Tuy nhiên, chính California cũng bị khủng hoảng bầu cử, khi tỷ lệ cử tri hội đủ điều kiện bỏ phiếu đã xuống quá thấp chỉ còn khoảng 36 phần trăm đi bầu hồi Tháng Mười Một năm ngoái. Là Tổng Thư Ký Tiểu Bang, ưu tiên hàng đầu của tôi là khôi phục lòng tin của cử tri đối với tính cách trung thực của tiến trình bầu cử và giúp gia tăng số cử tri hiểu rõ vấn đề mà tham gia bầu cử. Để củng cố thêm các mục tiêu này, tôi đã bổ nhiệm một Ủy Ban Cố Vấn gồm 24 thành viên từ nhiều tầng lớp người dân khác nhau tại California, để giúp tôi soạn thảo một kế hoạch bầu cử trong Thế Kỷ thứ 21.

Ủy ban đã tổ chức năm phiên họp công cộng — tại Los Angeles, San Diego, San Francisco, Fresno và Sacramento. Chúng tôi đã nghe ý kiến của hơn 250 người dân California đóng góp với chúng tôi về cách làm sao cho tiến trình bầu cử dễ dàng hơn và an ninh hơn và cách nào hay nhất để thực thi các điều khoản của HAVA dựa trên các đặc điểm về dân số và đa dạng của tiểu bang chúng ta.

Vào ngày 17 Tháng Sáu, 2003, tôi đã công bố Kế Hoạch Sơ Khởi để công chúng nhận xét, và ấn hành thông báo về vấn đề đó. Sau đó, tôi đã đưa ra bản tin công bố để yêu cầu công chúng xem xét và nhận xét, đồng một bản Kế Hoạch Sơ Khởi bằng tiếng Anh và tiếng Tây Ban Nha trên website chính thức của tôi và gửi bản sao đến những người và tổ chức có quan tâm. Kế Hoạch Sơ Khởi vẫn được công bố cho đến sau ngày 17 Tháng Bảy, 2003. Tôi đã nhận được 53 thư nhận xét về Kế Hoạch Sơ Khởi.

Ý kiến đóng góp của công chúng và của các thành viên Ủy Ban Cố Vấn đã giúp rất nhiều trong việc soạn thảo Kế Hoạch Sơ Khởi của tôi. Khi soạn Kế Hoạch Sau Cùng, tôi đã cứu xét kỹ lưỡng ý kiến đóng góp của công chúng và của các thành viên Ủy Ban Cố Vấn và tôi cũng đã cứu xét thêm các nhận xét khác của công chúng và các thành viên Ủy Ban Cố Vấn đối với Kế Hoạch Sơ Khởi của tôi. Kế Hoạch Sau Cùng phản ánh các ý kiến đóng góp và nhận xét này.

“Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị” là một kế hoạch toàn diện nhằm khôi phục lòng tin của cử tri, một điều kiện tiên quyết để gia tăng mức tham gia. “Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị” nêu rõ chi tiết về cách California thực thi HAVA trong nỗ lực liên tục đẩy thử thách của chúng ta để giúp cho tiến trình bầu cử công bằng hơn, để xử dụng hơn và an ninh hơn. Mỗi công dân hội đủ điều kiện phải có thể nói được là “Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị” và biết đúng là như vậy. Kế hoạch của tôi đòi hỏi:

- ♦ **Tân tiến hóa thiết bị bầu cử.** Máy bỏ phiếu bằng thẻ bấm sẽ được thay thế.
- ♦ **Trang bị các địa điểm bỏ phiếu cho người khuyết tật hoặc người có nhu cầu về ngôn ngữ khác để xử dụng.** Mỗi địa điểm bỏ phiếu sẽ có ít nhất là một khí cụ bỏ phiếu bằng màn hình bấm.
- ♦ **Nâng cao tiến trình bỏ phiếu tạm thời của California.** Cử tri bỏ phiếu tạm thời sẽ có thể biết được lá phiếu của họ có được đếm hay không.
- ♦ **Nâng cao mức thông tin cho cử tri.** Cử tri sẽ được thông tin nhiều hơn tại các địa điểm bầu cử và những nơi khác.
- ♦ **Cải tiến bộ lưu dữ kiện ghi danh cử tri toàn tiểu bang California.**
- ♦ **Mở rộng nỗ lực thông tin cho công dân hội đủ điều kiện của California về tiến trình bầu cử.** Sẽ có nhiều nỗ lực hơn để tìm đến công dân hội đủ điều kiện, kể cả giới trẻ, về bầu cử.
- ♦ **Gia tăng giáo dục và huấn luyện cho các viên chức bầu cử và nhân viên phòng phiếu.** Các viên chức bầu cử, gồm cả nhân viên phòng phiếu sẽ được giáo dục và huấn luyện nhiều hơn.
- ♦ **Cải tiến thủ tục khiếu nại của California.** Thủ tục khiếu nại hiện thời của California về những trường hợp cáo giác vi phạm luật bầu cử sẽ được chính thức hóa và để xử dụng hơn.

Ngân khoản tài trợ cho kế hoạch này được dựa theo số ngân khoản được phép của HAVA và Dự Luật 41. Vào lúc này thì không thể biết được phí tổn chính xác là bao nhiêu. Các yếu tố thay đổi gồm số tiền được Quốc Hội Hoa Kỳ phân bổ trong những năm kế tiếp và những cách thức thi nào được xem là ít tốn kém nhất. Tất cả những khoản chi tiêu đều phải qua thủ tục giám định nghiêm ngặt của tiểu bang và liên bang.

Tôi quyết tâm dùng “Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị” làm châm ngôn phản ảnh đúng ý nghĩa bầu cử tại California.

KEVIN SHELLEY
Tổng Thư Ký Tiểu Bang

MỞ ĐẦU

California được mọi người xem khía cạnh nào cũng đứng đầu trong các tiểu bang, cả về dân số, năng lực kinh tế và phong phú đa dạng về văn hóa, chủng tộc và ngôn ngữ. Trong nhiều thế hệ qua, tiểu bang này đã thu hút những người phiêu lưu, mạo hiểm, và mơ mộng từ khắp thế giới đến những vùng thung lũng, núi đồi và bờ biển của tiểu bang này để tìm một cuộc sống tốt đẹp hơn cho chính họ và con cháu họ. Và đối với nhiều người, khẩu hiệu của tiểu bang, Eureka — “Tôi tìm ra rồi” — nói lên được tất cả. Thực ra, nhiều người đã thấy rằng và vẫn tiếp tục thấy rằng California là miền đất hứa.

Hệ thống bầu cử của California phản ánh đặc điểm của tiểu bang về dân số và tính cách đa dạng. Dân số trong tuổi bỏ phiếu tại tiểu bang là khoảng 21,588,461,² đem lại cho California 53 ghế trong Hạ Viện và hơn 10 phần trăm số ghế trong Cử Tri Đoàn. Các cuộc bầu cử liên bang do 58 quận của tiểu bang tổ chức dưới quyền điều động của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, tức là Tổng Viên Chức Bầu Cử của tiểu bang.³ Quận đông dân nhất của California, Los Angeles, là địa phận bầu cử lớn nhất trong nước với dân số trong tuổi bỏ phiếu là 5,541,908, trong khi quận nhỏ nhất, Alpine, chỉ có 919 người trong tuổi bỏ phiếu.⁴

Công việc tổ chức các cuộc bầu cử không hề dễ dàng tại California là công việc thật quy mô, càng khó khăn hơn vì nhiều hoàn cảnh khác nhau của California và các biện pháp cải tổ để giúp công dân tham gia nhiều hơn vào tiến trình chính trị. Trong số này:

SỐ KHU VỰC BẦU CỬ

California có khoảng 25,000 khu vực bầu cử. Muốn hoạt động các địa điểm bỏ phiếu này cho các cuộc bầu cử toàn tiểu bang phải cần hơn 100,000 nhân viên phòng phiếu đáng tin cậy, được huấn luyện cho các địa điểm thuận tiện, có phương tiện để xử dụng cho người khuyết tật. Tuyển mộ và huấn luyện đủ số nhân viên phòng phiếu, và tìm các địa điểm bỏ phiếu thích hợp vẫn tiếp tục là các thử thách đối với các viên chức bầu cử tại California.

TÀI LIỆU BẦU CỬ

Trong mỗi kỳ bầu cử liên bang toàn tiểu bang, California gửi đến mỗi nhà có cử tri ghi danh một Tập Hướng Dẫn Bầu Cử California in chi tiết về các dự luật của tiểu bang được đưa vào lá phiếu, các ứng cử viên toàn tiểu bang, các chính đảng hội đủ điều kiện và nhiều chi tiết khác. Ngoài ra, mỗi cử tri đều được các viên chức bầu cử địa phương gửi một lá phiếu mẫu, một tài liệu hướng dẫn bầu cử địa phương, và các chi tiết khác. Các tài liệu khác về bầu cử cũng được đăng trên các websites chính thức về bầu cử và tại các địa điểm bỏ phiếu. Công việc chuẩn bị và cung cấp tài liệu thật quy mô và đối với một số cử tri, đọc các tài liệu này có thể làm cho họ ngợp người.

LÁ PHIẾU PHỨC TẠP

Lá phiếu của California có tiếng là phức tạp. Lá phiếu tại California thường thật dài, vì có nhiều dự luật được đưa vào lá phiếu và nhiều ứng cử viên tranh cử, cũng như có nhiều chính đảng hội đủ điều kiện tham gia trong các cuộc bầu cử tại California. Lá phiếu phức tạp có ảnh hưởng trực tiếp đến số cử tri đi bầu, gây khó khăn cho các nỗ lực khuyến khích công dân tham gia bầu cử.

HÀNG NGÀN LOẠI LÁ PHIẾU KHÁC NHAU

Trong các cuộc bầu cử sơ bộ toàn tiểu bang, các viên chức bầu cử tại California phải thực hiện hơn 60,000 loại lá phiếu khác nhau. Vì thế mà để có thể đưa làm lá phiếu không đúng cho cử tri.

ĐỊA LÝ

California có những vùng thành thị nhất và thôn dã nhất trong nước. Những khu vực đông đúc dân cư như San Francisco thì hoàn toàn khác những vùng rộng lớn trống trải của Quận Modoc hoặc những khu rừng của Quận Trinity hoặc những bãi sa mạc của Quận San Bernardino, quận lớn nhất trong nước về mặt địa lý. Các tiến trình bầu cử phản ánh mức đa dạng về địa lý đều có những khó khăn đối với cả viên chức bầu cử lẫn cử tri.

“HAVA có thể, nên và sẽ được thực thi tại California để tiếp tục cải tổ tiến trình bầu cử cho công bằng hơn, dễ sử dụng hơn, và an ninh hơn để mỗi công dân hội đủ điều kiện có thể nói rằng ‘Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị’ và biết đúng là như vậy.”

— Tổng Thư Ký Tiểu Bang California Kevin Shelley

CÁC HỆ THỐNG BỎ PHIẾU

Tính đến ngày 24 Tháng Mười Hai, 2002, có 23 hệ thống bỏ phiếu của 19 công ty được chứng nhận để sử dụng tại California. Các hệ thống này gồm ba loại chính: Optical Scan (Rọi Hình), DRE/Touchscreen (Màn Hình Bấm), và Punch Card (Thẻ Bấm). Mỗi quận có toàn quyền sử dụng bất cứ hệ thống nào được chứng nhận, đưa đến tình trạng các quận sử dụng hệ thống khác nhau và ngay cả trong cùng quận, mà các quận này thường dùng một hệ thống tại các địa điểm bỏ phiếu và một hệ thống khác để đếm phiếu khiếm diện. Nhiều hệ thống khác nhau này khiến cho việc huấn luyện nhân viên phòng phiếu trở nên phức tạp, gây khó khăn cho việc giáo dục cử tri và giới truyền thông báo chí và thường gây khó hiểu cho cử tri dọn từ quận này sang quận khác.

BỎ PHIẾU SỚM

Người dân tại California có thể bỏ phiếu sớm bằng thư và đích thân đến các văn phòng bầu cử khác nhau để bỏ phiếu sớm 29 ngày trước ngày bầu cử. Cách bỏ phiếu sớm này giảm bớt thời gian chuẩn bị bầu cử của các viên chức bầu cử, có ảnh hưởng trực tiếp đến sách lược vận động tranh cử và cho cử tri có thêm chọn lựa về thời điểm bỏ phiếu.

CÁC CHÍNH ĐẢNG

Hiện nay, California có bảy chính đảng hội đủ điều kiện tham gia các cuộc bầu cử sơ bộ. Bầu sơ bộ kín tại California có nghĩa là phải chuẩn bị lá phiếu của riêng từng đảng trong những kỳ bầu cử sơ bộ cho cử tri ghi danh với mỗi đảng. Cử tri nào không chọn theo một chính đảng thì chỉ có thể bỏ phiếu cho các dự luật và các ứng cử viên phi đảng phái trong các cuộc bầu cử sơ bộ, hoặc xin lá phiếu để tham gia tiến trình để cử cho một chính đảng nào đó.

LÁ PHIẾU TẠM THỜI

Kể từ thập niên 1980, luật California đã cho phép cử tri nào không thể quyết định được ngay tại phòng phiếu là có hội đủ điều kiện bỏ phiếu hay không vẫn

có thể bỏ phiếu tạm thời. Trong cuộc Tổng Tuyển Cử 2002, đã có khoảng 200,000 lá phiếu tạm thời. Theo ước tính thì chỉ có 60 phần trăm số phiếu này cuối cùng đã được đếm. Bỏ phiếu tạm thời cho phép giải quyết tranh cãi sau Ngày Bầu Cử nhưng cũng khiến tăng thêm nhu cầu huấn luyện nhân viên phòng phiếu, giáo dục cử tri về tiến trình bỏ phiếu tạm thời, và có thể gây chậm trễ phức tạp kết quả bầu cử.

BỎ PHIẾU BẰNG THƯ

Càng ngày càng có nhiều cử tri bỏ phiếu bằng thư thay vì đích thân đi bầu. Trong cuộc Tổng Tuyển Cử Tháng Mười Một 2002, hơn 27 phần trăm cử tri bỏ phiếu bằng thư, so với chưa tới ba phần trăm cử tri bỏ phiếu theo cách này trong năm 1962. Một đạo luật mới đây⁵ cho phép cử tri trở thành “cử tri khiếm diện vĩnh viễn” có nghĩa là càng ngày càng có nhiều cử tri chọn cách bỏ phiếu ở nhà vĩnh viễn. Bỏ phiếu sớm bằng thư giảm bớt thời gian chuẩn bị bầu cử của các viên chức bầu cử, thường đòi hỏi một hệ thống kiểm phiếu khác với hệ thống dùng để kiểm phiếu bầu tại phòng phiếu, và đôi khi gây chậm trễ tuyên bố kết quả bầu cử vì nhiều lá phiếu bầu bằng thư được kiểm sau ngày bầu cử. Các vấn đề này đặc biệt ảnh hưởng đến cử tri ở ngoại quốc và trong quân đội mà, theo luật California, có quyền làm cử tri khiếm diện đặc biệt và có thể xin cấp lá phiếu 60 ngày trước ngày bầu cử.

ĐA NGỮ

Để bảo đảm cho tất cả công dân có thể tham gia tiến trình bầu cử và chiếu theo luật Liên Bang, các tài liệu bầu cử và trợ giúp bằng lời phải được cung cấp bằng nhiều ngôn ngữ. Thí dụ, Quận Los Angeles cung cấp lá phiếu, lá phiếu mẫu, và các tài liệu khác, cũng như trợ giúp bằng lời bằng bảy ngôn ngữ: tiếng Anh, Hoa, Nhật, Triều Tiên, Tây Ban Nha, Tagalog và Việt. Một số địa phận, để đáp ứng nhu cầu địa phương, có trợ giúp bằng văn bản cũng như bằng lời bằng các ngôn ngữ khác. Tình trạng này càng tạo ra nhiều thử thách để tổ chức một cuộc bầu cử không lầm lẫn.

Tuy nhiên, đi kèm với thử thách là cơ hội. California đã đi đầu trong việc cải tổ hệ thống bầu cử. Thực ra, nhiều điều khoản trong Đạo Luật Năm 2002 Giúp Hoa Kỳ Bầu Cử của liên bang — HAVA⁶ — đã là luật, điều lệ hoặc thủ tục tại California. Thí dụ:

- California đã quy định ghi danh bằng thư trong năm 1975 và bỏ phiếu bằng thư khi có yêu cầu trong năm 1978;
- California đã quy định bỏ phiếu khiếm diện vĩnh viễn vào năm 2000;
- Người dân California đã thông qua Dự Luật 41 trong kỳ Bầu Sơ Bộ Tháng Ba 2002 để tài trợ một phần cho việc thay thế máy bỏ phiếu bằng thẻ bấm có đục lỗ sẵn tại California;
- California có một bộ lưu dữ kiện ghi danh cử tri có tên gọi là Calvoter;
- California cho phép sửa chữa hoặc thay thế lá phiếu trước khi bỏ phiếu;
- Lá phiếu tạm thời đã được sử dụng tại California từ thập niên 1980;
- Đã có thủ tục khiếu nại toàn tiểu bang để tố cáo về những trường hợp vi phạm luật bầu cử, gồm cả số điện thoại miễn phí, 1-800-345-VOTE, để khiếu nại;
- Có nhiều nỗ lực trợ giúp phương tiện cho công dân khuyết tật và những người nói ngôn ngữ thiểu số.

Nhưng vẫn còn cần phải làm nhiều hơn nữa, vì chưa tới 37 phần trăm công dân trong tuổi bỏ phiếu đã đi bầu trong cuộc bầu cử toàn tiểu bang Tháng Mười Một 2002. Khôi phục lòng tin đối với tính cách trung thực của hệ thống bầu cử là công việc thiết yếu nếu chúng ta muốn cử tri đi bầu trở lại. Nếu được thực thi đúng mức, HAVA có thể là nền tảng của các nỗ lực của California để tái kết nối công dân với tiến trình bầu cử. Mặt khác, theo lời một nhà bình luận nổi tiếng trong một buổi điều trần công cộng đạo gần đây về cải tổ bầu cử, thì chúng ta không thể để cho HAVA trở thành Đạo Luật Bỏ Phiếu *Tác Hại* Hoa Kỳ (*Hurt America Vote Act*).

Thực ra, HAVA có thể, nên và sẽ được thực thi tại California để tiếp tục cải tổ tiến trình bầu cử cho công bằng hơn, dễ sử dụng hơn, và an ninh hơn để mỗi công dân hội đủ điều kiện có thể nói rằng “Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị” và biết đúng là như vậy.

Nếu được thực thi đúng mức, HAVA có thể giúp thêm cho các nỗ lực cải tổ cách tổ chức các cuộc bầu cử tại California và đưa chúng ta tiến thêm một bước đến gần ngày mà:

- Mỗi công dân hội đủ điều kiện, gồm cả những người bị khuyết tật thể chất và có khả năng giới hạn hoặc không nói được tiếng Anh, có thể bỏ phiếu kín đáo, an ninh và độc lập tại phòng phiếu, ở nhà, tại các thương xá và những nơi công cộng khác vào hoặc trước Ngày Bầu Cử;
- Mỗi viên chức bầu cử và nhân viên phòng phiếu được huấn luyện kỹ lưỡng và quyết tâm bảo đảm mỗi công dân hội đủ điều kiện đều được đối xử tôn trọng và nhã nhặn, và có thể bỏ phiếu dễ dàng và an ninh;
- Mỗi cử tri hội đủ điều kiện đều được thông tin bằng văn bản hoặc bằng lời về các ứng cử viên, các dự luật và tiến trình bầu cử bằng ngôn từ đơn giản, chính xác và bằng các ngôn ngữ họ có thể hiểu được;
- Cử tri được thông báo về các quyền của họ trước khi bỏ phiếu, khi họ bỏ phiếu và sau khi bỏ phiếu;
- Cử tri có thể ghi danh trên mạng;
- Máy bỏ phiếu dễ sử dụng đồng thời ghi nhận và trình báo đúng ý định của cử tri;
- Cử tri trẻ tuổi tham gia tiến trình bầu cử bằng cách đi bầu, làm nhân viên phòng phiếu, và là công dân quan tâm, và được bắt đầu giáo dục sớm về tiến trình bầu cử;
- Bất cứ cử tri nào hội đủ điều kiện đều có thể bỏ phiếu đúng khuôn dạng tại bất cứ khu vực bầu cử nào ở bất cứ nơi nào trong tiểu bang hoặc địa phận thích ứng khác vào Ngày Bầu Cử;
- Cử tri ở ngoại quốc và quân đội có thể bỏ phiếu thuận tiện và an toàn tại bất cứ nơi nào họ đang có mặt;
- Không có công dân nào hội đủ điều kiện lại bị từ chối cho bỏ phiếu tại phòng phiếu vào Ngày Bầu Cử mà không được bỏ phiếu thực sự hoặc tạm thời;
- Những người chưa ghi danh trước ngày bầu cử có thể ghi danh vào Ngày Bầu Cử;
- Bỏ phiếu trên Internet và/hoặc bằng điện thoại sẽ trở nên an toàn và thông lệ.

HAVA, nếu được thực thi đúng mức, là một cơ hội để cải tổ thêm tại California. Đây là lúc nắm lấy cơ hội—và California sẽ nắm lấy cơ hội, dùng HAVA không những chỉ để khôi phục lòng tin vào tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, mà còn gia tăng mức tham gia của cử tri. “Lá Phiếu Của Tôi Có Giá Trị” không phải chỉ là khẩu hiệu ngoài miệng. Mà đây phải là châm ngôn phản ánh đúng ý nghĩa bầu cử tại California.

TỔNG QUAN

Kế Hoạch Tiểu Bang California đã được Ủy Ban Cố Vấn Kế Hoạch Tiểu Bang California (“Ủy Ban”), soạn thảo, đây là một ủy ban gồm hai mươi bốn thành viên do Tổng Thư Ký Tiểu Bang Kevin Shelley bổ nhiệm, theo Đoạn 255(a) của HAVA. Bắt đầu từ trang 37 có phần sơ lược tiểu sử của các thành viên trong Ủy Ban Cố Vấn Kế Hoạch Tiểu Bang California.

Ủy ban này đã tổ chức những buổi điều trần công cộng tại Monterey Park (Quận Los Angeles), San Diego, San Francisco, Fresno và Sacramento. Những buổi điều trần này được công bố trước bằng cách gửi thông báo đến gần 4,000 người và tổ chức có quan tâm, bằng cách đăng thông cáo trên tờ *Los Angeles Times*, *San Diego Union-Tribune*, *San Francisco Chronicle*, *Sacramento Bee*, *Fresno Bee*, và *La Opinion* — bằng tiếng Tây Ban Nha, bằng cách đăng thông cáo bằng bảy ngôn ngữ khác nhau trên website của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, và bằng cách gọi điện thoại và gửi e-mail đến những người quan tâm.

Những buổi điều trần này được ghi thành văn bản, thu hình, thu âm, và được lập biên bản và tóm lược. Trong một hoặc nhiều buổi điều trần cũng có thông dịch viên tiếng Hoa (Phổ Thông và Quảng Đông), Nhật, Tagalog, Tây Ban Nha và Việt. Trong một hoặc nhiều buổi điều trần, máy nghe đeo tai được cung cấp cho những người thính khuyết và/hoặc thị khuyết. Tất cả những buổi điều trần công cộng đều được thông dịch dấu ngữ bằng Dấu Ngữ Hoa Kỳ. Tất cả đều được tổ chức trong các cơ sở tuân hành Đạo Luật Người Mỹ Khuyết Tật.

Thành Viên Ủy Ban đã nhận được hơn 250 nhận xét bằng lời hoặc bằng văn bản về vấn đề cải tổ bầu cử và thực thi HAVA tại những buổi điều trần hoặc bằng thư, fax, e-mail hoặc giao tay. (Công chúng có thể đóng góp ý kiến bằng cách gửi e-mail đến hava@ss.ca.gov.) Thành Viên Ủy Ban⁷ đã cứu xét các nhận xét này. Sau đó các thành viên họp tại Sacramento vào ngày 27 Tháng Năm, 2003, và thảo luận về việc thực thi HAVA tại California. Trong buổi họp, và sau buổi họp đó, Thành Viên Ủy Ban đã đưa ra các đề nghị cho Tổng Thư Ký Tiểu Bang về nội dung của Kế Hoạch Tiểu Bang. Các đề nghị này được cứu xét khi soạn thảo Kế Hoạch Sơ Khởi của Tiểu Bang California.

Vào ngày 17 Tháng Sáu, 2003, Kế Hoạch Sơ Khởi của Tiểu Bang đã được công bố cho công chúng xem xét tại văn phòng Tổng Thư Ký Tiểu Bang ở Sacramento và đã có thông cáo về vấn đề đó. Sau đó, kế hoạch này đã được để cho công chúng xem xét tại Các Văn Phòng Vùng của Tổng Thư Ký Tiểu Bang tại Fresno, Los Angeles, San Diego và San Francisco. Đã có bản tin thông báo là công chúng có thể xem xét và nhận xét về Kế Hoạch Sơ Khởi cho đến ngày 17 Tháng Bảy, 2003. Bản sao kế hoạch bằng tiếng Anh và Tây Ban Nha cũng được đăng trên website chính thức của Tổng Thư Ký Tiểu Bang (www.ss.ca.gov). Bản sao Kế Hoạch Sơ Khởi của Tiểu Bang cũng được gửi đến những người và tổ chức có quan tâm. Các nhận xét về Kế Hoạch Sơ Khởi của Tiểu Bang đã được tiếp nhận bằng thư, giao tay, fax, và e-mail.⁸ Tất cả các nhận xét này đều được cứu xét. Đã có các sửa đổi về Kế Hoạch Sơ Khởi để đáp ứng các nhận xét này. Tổng Thư Ký Tiểu Bang theo đây nộp Kế Hoạch Tiểu Bang California để đăng trong *Federal Register* trong 45 ngày.

**ĐOẠN 254(a) ĐÒI HỎI KẾ HOẠCH CỦA TIỂU BANG PHẢI
NÊU RÕ MỖI YẾU TỐ TRONG MƯỜI BA YẾU TỐ. MỖI YẾU TỐ
TRONG MƯỜI BA YẾU TỐ NÀY ĐƯỢC XEM LÀ MỘT “ĐOẠN”
CỦA KẾ HOẠCH TIỂU BANG CALIFORNIA, NHƯ ĐƯỢC
TRÌNH BÀY TRONG NHỮNG TRANG SAU ĐÂY**

ĐOẠN MỘT: TUÂN HÀNH CÁC ĐIỀU KIỆN CỦA TIÊU ĐỀ III

ĐOẠN 254(a)(1), TRANG 72⁹

CÁCH TIỂU BANG SẼ DÙNG NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN NÀY ĐỂ ĐÁP ỨNG CÁC ĐIỀU KIỆN CỦA TIÊU ĐỀ III¹⁰, VÀ, NẾU THÍCH ỨNG THEO ĐOẠN 251(a)(2), ĐỂ THỰC THI CÁC HOẠT ĐỘNG KHÁC NHẪM CẢI TIẾN VIỆC ĐIỀU HÀNH CÁC CUỘC BẦU CỬ.

Tiêu Đề III, bắt đầu từ Đoạn 301 (trang 96), quy định “Các Điều Kiện về Kỹ Thuật và Điều Hành Bầu Cử Đồng Nhất và Không Kỳ Thị.”

Dưới đây là phần tóm lược các điều kiện của Tiêu Đề III của HAVA và cách California sẽ dùng ngân khoản tài trợ cho các điều kiện này để tuân hành đạo luật đó của liên bang. Cũng nên lưu ý rằng, theo Đoạn 305 (trang 124), Tiểu Bang sẽ tùy ý chọn lựa các phương pháp cụ thể để tuân hành các điều kiện của Tiêu Đề III.

A. CÁC TIÊU CHUẨN CỦA CÁC HỆ THỐNG BỎ PHIẾU

ĐOẠN 301(a), TRANG 96-102

Luật Liên Bang

HAVA đòi hỏi mỗi hệ thống bỏ phiếu dùng trong cuộc bầu cử liên bang vào hoặc sau ngày 1 Tháng Giêng, 2006, đều phải hội đủ tất cả các điều kiện sau đây.

Lầm lẫn về lá phiếu

Hệ thống bỏ phiếu phải cho phép cử tri phối kiểm trong chỗ riêng tư và độc lập các chọn lựa của mình trước khi bỏ phiếu và phải cho phép cử tri thay đổi hoặc sửa chữa lá phiếu trong chỗ riêng tư và độc lập trước khi bỏ phiếu, kể cả có lá phiếu thay thế.

Lưu ý rằng điều kiện đòi hỏi một hệ thống bỏ phiếu phải cho phép cử tri phối kiểm chọn lựa trước khi bỏ phiếu có thể không được ấn định theo cách khiến cho một hệ thống bỏ phiếu bằng lá phiếu giấy không đáp ứng được các điều kiện mới của HAVA.

Thông báo cho cử tri về vấn đề bầu quá nhiều và điều chỉnh

Hệ thống bỏ phiếu phải:

- ♦ thông báo cho cử tri khi bầu quá nhiều (bỏ phiếu cho nhiều ứng cử viên hơn số quy định);
- ♦ thông báo cho cử tri về tác động của việc bầu quá nhiều (chẳng hạn như phiếu bầu cho chức vụ đó sẽ không được đếm);
- ♦ cho cử tri có cơ hội điều chỉnh lá phiếu, nếu cử tri đó đã bầu quá nhiều.

Các hệ thống bỏ phiếu bằng giấy phải tuân hành điều kiện

Các hệ thống bỏ phiếu bằng giấy, gồm cả các hệ thống bỏ phiếu khiếm diện, có thể hội đủ các điều kiện nói trên bằng:

- ♦ các chương trình giáo dục cụ thể cho cử tri về hệ thống bỏ phiếu để thông báo cho cử tri về tác động của việc bầu quá nhiều;
- ♦ chỉ dẫn cách điều chỉnh lá phiếu trước khi bỏ phiếu, gồm cả chỉ dẫn về việc xin lá phiếu khác thay thế; và
- ♦ những cách thiết kế hệ thống giữ kín cho cử tri.

Các điều kiện về giám định hệ thống bỏ phiếu

(TRANG 98-99)

Hệ thống bỏ phiếu phải:

- ♦ lập được hồ sơ để giám định. Phải có hồ sơ bằng giấy để lưu giữ chính thức cho các mục đích đếm lại;
- ♦ có hồ sơ lưu vĩnh viễn bằng giấy để giám định bằng tay;
- ♦ cho phép cử tri điều chỉnh bất cứ lầm lẫn nào trước khi lập thành hồ sơ bằng giấy.

Để xử dụng cho người khuyết tật (TRANG 99)

Hệ thống bỏ phiếu phải để xử dụng cho người khuyết tật, gồm cả cử tri thị khuyết, để cung cấp cơ hội xử dụng và tham gia đồng đều, kể cả chỗ riêng tư và độc lập, như các cử tri khác.

Điều kiện trên đây có thể đáp ứng được bằng cách cung cấp ít nhất là một đơn vị bỏ phiếu DRE, hoặc hệ thống bỏ phiếu khác có trang bị cho người khuyết tật tại mỗi địa điểm bỏ phiếu.

Tất cả các hệ thống bỏ phiếu được mua bằng ngân khoản của Tiêu Đề II sau ngày 1 Tháng Giêng, 2007, đều phải tuân hành các điều kiện này.

Khả năng xử dụng bằng ngôn ngữ khác

(TRANG 99)

Hệ thống bỏ phiếu phải đáp ứng tất cả các điều kiện về khả năng xử dụng ngôn ngữ khác của Đoạn 203 của Đạo Luật Năm 1965 về Các Quyền Bỏ Phiếu (42 U.S.C. §1973aa-1a).

Tỷ lệ lầm lẫn (TRANG 100)

Hệ thống bỏ phiếu phải đáp ứng các nguyên tắc hướng dẫn của FEC (Đoạn 3.2.1) về tỷ lệ lầm lẫn của hệ thống bỏ phiếu — những loại lầm lẫn chỉ có thể do hệ thống gây ra, chứ không phải do cử tri — vào lúc ban hành HAVA (29 Tháng Mười, 2002).

Định nghĩa phiếu bầu (TRANG 100)

Mỗi tiểu bang phải áp dụng các tiêu chuẩn đồng nhất và không kỳ thị để định nghĩa thế nào là một phiếu bầu và như thế nào thì được kể là phiếu cho mỗi loại hệ thống bỏ phiếu được sử dụng trong Tiểu Bang.

CÁC TIÊU CHUẨN CỦA HỆ THỐNG BỎ PHIẾU TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ, lập pháp, chứng nhận và thu hồi chứng nhận hệ thống bỏ phiếu, hoặc qua cách khác, tuân hành HAVA, gồm cả thay thế các hệ thống bỏ phiếu không phù hợp với luật này. Để giúp khôi phục tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,¹¹ sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, một phần:

- ♦ yểm trợ, phát huy và khuyến khích sử dụng các hệ thống bỏ phiếu điện tử lưu trữ trực tiếp (DRE/màn hình bấm), tại các địa điểm bỏ phiếu trong California, và các hệ thống rọi hình được dùng để kiểm phiếu bầu bằng thư, tương hợp với những phương pháp bỏ phiếu khác như lá phiếu xếp hạng và bỏ phiếu tích lũy;
- ♦ nhanh chóng chứng nhận các hệ thống bỏ phiếu DRE mới theo đúng luật của tiểu bang và liên bang;
- ♦ qua Ủy Ban Các Hệ Thống Bỏ Phiếu hiện hữu, vốn có nhiệm vụ đưa ra các đề nghị cho Tổng Thư Ký về việc chứng nhận và thu hồi chứng nhận các hệ thống bỏ phiếu, soạn các tiêu chuẩn của hệ thống bỏ phiếu và áp dụng một tiến trình liên tục để quản trị các thay đổi về tiêu chuẩn và bảo đảm áp dụng đồng nhất các tiêu chuẩn này cho mỗi hệ thống bỏ phiếu;
- ♦ soạn và phân phối tài liệu giáo dục cử tri khi cần để đáp ứng các điều kiện của Đoạn 301(a)(1)(B) của HAVA;

- ♦ với phần trợ giúp của ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, bảo đảm tuân hành các điều kiện về dễ sử dụng và riêng tư cho người khuyết tật, kể cả bảo đảm phải có ít nhất là một hệ thống bỏ phiếu DRE/màn hình bấm được sử dụng tại mỗi địa điểm bỏ phiếu trong California theo Đoạn 301(a)(3)(B) và, về vấn đề đích thân đi bầu, thì chính hệ thống bỏ phiếu đó được đặt tại một địa điểm bỏ phiếu dễ sử dụng cho cử tri khuyết tật. Các nỗ lực tuân hành phải gồm cả biện pháp theo dõi các địa điểm bỏ phiếu để xác định phương tiện để sử dụng và giáo dục các viên chức bầu cử, nhân viên phòng phiếu và cử tri về quyền của tất cả cử tri, gồm cả cử tri khuyết tật. Tổng Thư Ký Tiểu Bang phải cứu xét, qua các tiến trình đã được thành lập, thu hồi chứng nhận các hệ thống bằng giấy, về vấn đề đích thân đi bầu, nào khó hoạt động, dễ gây lầm lẫn cho cử tri khuyết tật, hoặc không cung cấp phương tiện bỏ phiếu đồng đều. Tổng Thư Ký Tiểu Bang phải cứu xét, sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, ấn định kỳ hạn để đòi hỏi tất cả các hệ thống đích thân đi bầu phải có phương tiện để sử dụng mặc dù có Đoạn 301(a)(3)(B) (cho phép chỉ cần có một hệ thống bỏ phiếu DRE tại mỗi địa điểm bỏ phiếu để tuân hành điều kiện để sử dụng);
- ♦ tiếp tục bảo đảm là tất cả các hệ thống bỏ phiếu đều cung cấp phương tiện để sử dụng bằng ngôn ngữ khác theo các điều kiện của Đạo Luật Năm 1965 về Các Quyền Bỏ Phiếu. Tổng Thư Ký Tiểu Bang phải cứu xét, qua các tiến trình đã được thành lập, thu hồi chứng nhận các hệ thống bằng giấy, về vấn đề đích thân đi bầu, nào khó hoạt động, dễ gây lầm lẫn cho cử tri có nhu cầu cần trợ giúp ngôn ngữ, hoặc không cung cấp phương tiện bỏ phiếu đồng đều;
- ♦ cứu xét, qua các tiến trình đã được thành lập, thu hồi chứng nhận các hệ thống và không chứng nhận các hệ thống nào không tương hợp với các hệ thống bỏ phiếu khác, chẳng hạn như lá phiếu xếp hạng và các hệ thống bỏ phiếu tích lũy, để cử tri có thể dễ hiểu;

- ♦ thường xuyên đánh giá các hệ thống bỏ phiếu để thẩm định tỷ lệ lầm lẫn, các yếu tố đáng tin cậy và chính xác, để xử dụng cho cử tri khuyết tật, những người cần trợ giúp ngôn ngữ và văn hóa thấp, và khả năng thích hợp với các hệ thống bỏ phiếu khác; làm việc với các viên chức bầu cử địa phương để chia sẻ tin tức và cải tiến;
- ♦ soạn, bằng điều lệ và/hoặc đạo luật, định nghĩa đồng nhất và không kỳ thị về thế nào là một phiếu và phiếu nào sẽ được đếm cho mỗi hệ thống bỏ phiếu.

B. BỎ PHIẾU TẠM THỜI

ĐOẠN 302, TRANG 102-104

Luật Liên Bang

Đoạn 302(a) (trang 102) đòi hỏi phải cho phép “bỏ phiếu tạm thời” trong các cuộc bầu cử liên bang vào hoặc sau ngày 1 Tháng Giêng, 2004. Theo HAVA, nếu cử tri không có tên trong danh sách chính thức, hoặc viên chức bầu cử xác quyết là cử tri không hội đủ điều kiện, cử tri đó có quyền bỏ phiếu tạm thời như sau:

- ♦ Các viên chức bầu cử tại địa điểm bỏ phiếu thông báo cho cử tri về cách chọn bỏ phiếu tạm thời;
- ♦ Cử tri ký giấy xác nhận mình là cử tri có ghi danh trong địa phận đó và hội đủ điều kiện bỏ phiếu;
- ♦ Lá phiếu đã bầu hoặc chi tiết trong giấy xác nhận được nhanh chóng chuyển cho viên chức bầu cử thích ứng của tiểu bang hoặc địa phương để kiểm chứng;
- ♦ Nếu chi tiết đó được kiểm chứng, lá phiếu đó sẽ được đếm;
- ♦ Vào lúc bỏ phiếu, cử tri đó phải được cho biết về hệ thống truy nhập miễn phí (chẳng hạn như hệ thống truy nhập bằng điện thoại hoặc Internet an ninh kín đáo) chỉ cho xem chi tiết về lá phiếu cá nhân, để chỉ có cử tri bỏ phiếu đó mới có thể xác định được tình trạng lá phiếu của mình;
- ♦ Các viên chức tiểu bang hoặc địa phương sẽ thành lập hệ thống truy nhập miễn phí.

HAVA cũng đòi hỏi (Đoạn 302(c), trang 106) là cử tri bỏ phiếu sau giờ đóng cửa phòng phiếu bình thường vì có lệnh của Liên Bang hoặc tiểu bang, phải bỏ phiếu tạm thời và được tách riêng với những lá phiếu tạm thời thường lệ.

CÁC ĐIỀU KIỆN VỀ LÁ PHIẾU TẠM THỜI TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ hoặc lập pháp, hoặc theo cách nào khác, tuân hành HAVA, kể cả các điều kiện về bỏ phiếu tạm. Để giúp khôi phục tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,¹² sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, một phần:

- ♦ soạn thảo tin tức và thủ tục đồng nhất về vấn đề bỏ phiếu tạm thời, và bỏ phiếu nói chung, theo đòi hỏi của HAVA, và áp dụng các biện pháp bảo đảm là các viên chức bầu cử, nhân viên phòng phiếu và cử tri hiểu rõ về các quyền và thủ tục bỏ phiếu tạm thời;
- ♦ bảo đảm hệ thống bỏ phiếu tạm được thiết kế sao cho người khuyết tật có thể tham gia vào tiến trình này càng độc lập bao nhiêu càng tốt bấy nhiêu;
- ♦ nếu luật cho phép, thiết lập các thủ tục cho phép cử tri bỏ phiếu tạm thời tại địa điểm bỏ phiếu sau khi ký giấy xác nhận các chi tiết cần thiết, mà không phải xuất trình thêm giấy tờ căn cước;
- ♦ nếu được luật cho phép, thiết lập các thủ tục theo đó các chi tiết cung cấp để bỏ phiếu tạm thời sẽ đủ để ghi danh cho người đó bỏ phiếu, nếu hội đủ điều kiện, trong những kỳ bầu cử tương lai nếu người đó bị quyết định là không hội đủ điều kiện bỏ phiếu trong khu vực bầu cử muốn bỏ phiếu tạm thời hoặc đã bỏ phiếu tạm thời;
- ♦ thiết lập các thủ tục theo đó lá phiếu tạm thời sẽ được đếm miễn là tuân hành các thủ tục kiểm chứng nêu trong Bộ Luật Bầu Cử California đoạn 14310, hoặc một hoặc nhiều đoạn thích ứng khác của luật Tiểu Bang;
- ♦ thăm dò những phương pháp khác so sánh chữ ký để xác định danh tính cử tri khi có thay đổi chữ ký, khuyết tật thể chất hoặc các hoàn cảnh khác khiến không thể xử dụng chữ ký thích đáng để kiểm chứng;

- ♦ cứu xét đưa ra luật tu chính Bộ Luật Bầu Cử California đoạn 14310, hoặc một hoặc nhiều đoạn thích ứng khác, để tuân hành các thủ tục làm giấy xác nhận nêu trong HAVA đoạn 302(a);
- ♦ cứu xét đưa ra luật tu chính Bộ Luật Bầu Cử California đoạn 14310(c)(4), hoặc các đoạn thích ứng khác, theo đó lá phiếu tạm thời của cử tri bầu cho các ứng cử viên hoặc dự luật mà người đó có quyền bầu sẽ được đếm dù cho người đó bỏ phiếu tạm thời tại một khu vực bầu cử không đúng hoặc dùng loại lá phiếu không đúng cho người đó;
- ♦ cứu xét đưa ra luật đổi tên “lá phiếu tạm thời” thành một tên khác bớt mang ý nghĩa tiêu cực;
- ♦ thành lập, hoặc giám thị việc thành lập, cùng với các viên chức bầu cử địa phương, một hệ thống truy nhập miễn phí an ninh và kín đáo cho cử tri bỏ phiếu tạm thời để xác định xem lá phiếu của họ có được đếm hay không, và, nếu không được đếm, thì tại sao không được đếm hoặc thiết lập các thủ tục cho mỗi người bỏ phiếu tạm thời được thông báo về tình trạng lá phiếu của mình có được đếm hay không, và nếu không được đếm, tại sao không được đếm;
- ♦ thiết lập các thủ tục để tuân hành các điều kiện là phiếu bầu sau khi đóng cửa phòng phiếu theo một lệnh tòa sẽ là phiếu tạm thời và được tách riêng với các phiếu khác;
- ♦ bảo đảm tuân hành Đoạn 203 của Đạo Luật Năm 1965 về Các Quyền Bỏ Phiếu (42 U.S.C. § 1973aa-1a).

C. CÁC ĐIỀU KIỆN THÔNG TIN CHO CỬ TRI

ĐOẠN 302(b), TRANG 104-106

Luật Liên Bang

Đoạn 302(b) (trang 104-105) đòi hỏi rằng, về các cuộc bầu cử liên bang được tổ chức vào hoặc sau ngày 1 Tháng Giêng, 2004, các viên chức bầu cử phải công bố tin tức bầu cử cụ thể tại mỗi địa điểm bỏ phiếu vào Ngày Bầu Cử, gồm:

- ♦ một lá phiếu mẫu cho cuộc bầu cử đó;
- ♦ ngày bầu cử và giờ mở cửa phòng phiếu;
- ♦ chỉ dẫn bỏ phiếu, gồm cả chỉ dẫn bỏ phiếu tạm thời;
- ♦ chỉ dẫn cho người ghi danh bằng thư và cử tri bỏ phiếu lần đầu;
- ♦ thông tin tổng quát về các quyền bỏ phiếu, gồm cả quyền bỏ phiếu tạm thời và cách liên lạc với các viên chức thích ứng về những trường hợp cáo giác vi phạm;
- ♦ thông tin tổng quát về những luật cấm gian lận và khai man.

CÁC ĐIỀU KIỆN THÔNG TIN BẦU CỬ TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ hoặc lập pháp, hoặc theo cách nào khác, tuân hành HAVA. Để giúp khôi phục tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,¹³ sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, một phần, cứu xét về việc thông tin bầu cử bằng các ngôn ngữ thích ứng để công bố tại các địa điểm bỏ phiếu và những nơi thích ứng khác, và để in trong các ấn phẩm thích ứng tại cộng đồng và các ấn phẩm khác, gồm tin tức cụ thể, chẳng hạn như quyền:

- ♦ thay lá phiếu bị hư;
- ♦ không phải xuất trình căn cước trong những trường hợp luật không đòi hỏi phải xuất trình căn cước;
- ♦ được những người khác trợ giúp trong các trường hợp nhất định nào đó;
- ♦ đưa trẻ vị thành niên vào phòng phiếu trong các trường hợp nhất định nào đó;
- ♦ nộp lá phiếu khiếm diện tại bất cứ địa điểm bỏ phiếu nào trong quận;
- ♦ có giờ nghỉ làm mà không bị mất lương trong các trường hợp nhất định nào đó;
- ♦ bỏ phiếu tạm thời trong một số trường hợp nhất định nào đó, và tìm biết xem có được đếm phiếu hay không và, nếu không, tại sao không được đếm;
- ♦ chi tiết cá nhân tế nhị được bảo vệ để không bị xem xét và xử dụng bất hợp pháp.

Tiểu Bang cũng sẽ một phần bảo đảm là tin tức được các viên chức bầu cử địa phương công bố tại các địa điểm bỏ phiếu bao gồm tất cả các tin tức phải công bố theo đòi hỏi của HAVA và bảo đảm là tin tức công bố tại các địa điểm bỏ phiếu dễ được nhiều người xem nhất, gồm cả những người khuyết tật, người có nhu cầu cần trợ giúp ngôn ngữ, và người có văn hóa giới hạn.

D. CÁC ĐIỀU KIỆN VỀ BỘ LƯU DỮ KIỆN CỬ TRI TOÀN TIỂU BANG

ĐOẠN 303, TRANG 106-111

Luật Liên Bang

Đoạn 303 (trang 106) đòi hỏi là Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử, phải thực thi, theo một cung cách đồng nhất và không kỳ thị, trễ nhất là vào ngày 1 Tháng Giêng, 2004,¹⁴ một danh sách ghi danh cử tri duy nhất, đồng nhất, chính thức, trung ương hóa, điện toán hóa tương tác được ấn định, bảo trì, và điều hành ở cấp Tiểu Bang để ghi tên và chi tiết ghi danh của mỗi cử tri ghi danh hợp pháp trong Tiểu Bang và chỉ định một mã số riêng cho mỗi cử tri đó. Danh sách điện toán này sẽ:

- ♦ là danh sách ghi danh cử tri chính thức cho các cuộc bầu cử liên bang;
- ♦ là hệ thống duy nhất để lưu trữ và quản trị danh sách chính thức;
- ♦ ghi tên và chi tiết ghi danh của mỗi cử tri có ghi danh;
- ♦ có một mã số riêng (số Bằng Lái Xe, một phần số SS, hoặc số được chỉ định) cho mỗi cử tri;
- ♦ được phối hợp với những bộ lưu dữ kiện khác của tiểu bang (Cải Huấn, Y Tế, DMV, hoặc các cơ quan dịch vụ xã hội khác của tiểu bang và An Sinh Xã Hội);
- ♦ bất cứ viên chức bầu cử nào trong tiểu bang cũng đều có thể truy nhập ngay bằng phương tiện điện tử;
- ♦ cho phép bất cứ viên chức bầu cử địa phương nào ghi dữ kiện nhanh chóng bằng phương tiện điện tử;
- ♦ được Tiểu Bang yểm trợ.

Phải thường xuyên bảo trì danh sách chính thức như sau:

- ♦ phải xóa tên cử tri theo NVRA (42 U.S.C. § 1973gg, Đoạn 8, (a)(4), (c)(2), (d) và (e));
- ♦ phải xóa tên cử tri không hội đủ điều kiện theo NVRA vì là phạm nhân hình sự (42 U.S.C. § 1973gg, 6(a)(3)(B)); vì đã qua đời (6(a)(4)(A)); hoặc chiếu theo luật tiểu bang;
- ♦ mỗi cử tri ghi danh phải có tên trong danh sách này;
- ♦ chỉ có các cử tri không hội đủ điều kiện hoặc cử tri không ghi danh mới bị xóa tên trong danh sách này;
- ♦ phải xóa những tên trùng nhau trong danh sách này;
- ♦ có các nỗ lực hợp lý khác để xóa tên cử tri không hội đủ điều kiện, theo NVRA (42 U.S.C. § 1973gg, et. seq.) để bảo đảm cử tri hội đủ điều kiện không bị xóa tên lầm, gồm cả việc xóa tên người xin ghi danh nhưng không trả lời một thông

báo và người không bỏ phiếu trong hai kỳ tổng tuyển cử liên tiếp cho một chức vụ liên bang phải bị xóa tên trong danh sách chính thức các cử tri hội đủ điều kiện, nhưng không người xin ghi danh nào bị xóa tên chỉ vì không bỏ phiếu.

CÁC ĐIỀU KIỆN VỀ BỘ LƯU DỮ KIỆN TOÀN TIỂU BANG TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ hoặc lập pháp, hoặc theo cách nào khác, tuân hành HAVA. Để giúp khôi phục tính cách ngay thẳng của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,¹⁵ sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, một phần, càng sớm càng tốt, cải biến bộ lưu dữ kiện toàn tiểu bang hiện hành (Calvoter) để tuân hành HAVA hoặc thành lập một bộ lưu dữ kiện mới toàn tiểu bang để tuân hành HAVA, nhưng trong bất cứ trường hợp nào, cũng phải:

- ♦ thiết lập, điều hành, và thực thi một tiến trình để liên tục yểm trợ và cải tiến một bộ lưu dữ kiện ghi danh cử tri an ninh duy nhất, đồng nhất, trung ương hóa, tương tác toàn tiểu bang và được ấn định, bảo trì, và điều hành ở cấp tiểu bang;
- ♦ phát triển một hệ thống lưu dữ kiện nối với Bộ Cải Huấn Tiểu Bang để phối hợp hồ sơ về tình trạng phạm hình tội của các cử tri; với Bộ Y Tế Tiểu Bang để phối hợp hồ sơ các cử tri đã qua đời; với Nha Lộ Vận để kiểm chứng bằng lái xe, thẻ căn cước California và số an sinh xã hội; và, khi có thể được, với những bộ lưu dữ kiện thích ứng khác chẳng hạn như về người khuyết tật, trợ cấp công, học sinh và các giới khác;
- ♦ phát triển một hệ thống lưu dữ kiện để các viên chức bầu cử địa phương có thể truy nhập ngay dữ kiện ghi danh cử tri;
- ♦ nếu có thể được thì phát triển một hệ thống lưu dữ kiện để nhân viên tiểu bang và những người khác bị thị khuyết có thể xử dụng càng dễ dàng và chính xác càng tốt và được những người thị khuyết dùng thử càng sớm càng tốt trong tiến trình phát triển;

- ♦ phát triển một hệ thống lưu dữ kiện làm danh sách ghi danh cử tri chính thức cho các cuộc bầu cử liên bang;
- ♦ phát triển một hệ thống lưu dữ kiện có thể xóa tên những người rõ ràng không hội đủ điều kiện bỏ phiếu, theo đúng tất cả các đạo luật của tiểu bang và liên bang, trong khi bảo đảm không xóa tên lầm trong danh sách ghi danh cử tri hội đủ điều kiện;
- ♦ phát triển các nguyên tắc hướng dẫn và thủ tục để bảo đảm tìm ra chi tiết về những người có tên trong các bộ lưu dữ kiện được dùng để kiểm chứng chi tiết cử tri và hoạt động càng đồng nhất, kỹ lưỡng và chính xác càng tốt, nhất là trong những trường hợp lúc đầu một cử tri có thể xem chừng như không hội đủ điều kiện;
- ♦ phát triển các nguyên tắc hướng dẫn và thủ tục đáp ứng tất cả các điều kiện của liên bang và tiểu bang về việc thông báo cho cử tri nào Tiểu Bang đang muốn xóa tên trong danh sách cử tri hội đủ điều kiện;
- ♦ phát triển một chương trình huấn luyện nhân viên có trách nhiệm bảo trì bộ lưu dữ kiện ghi danh cử tri toàn tiểu bang và kết hợp cũng như nhấn mạnh đến các thủ tục sau đây: (1) cần chính xác khi kiểm chứng chi tiết về cử tri trước khi xóa tên cử tri hội đủ điều kiện trong danh sách ghi danh, và (2) phải tuân hành các điều kiện về thông báo của liên bang và tiểu bang;
- ♦ cứu xét đưa ra luật thành lập một cơ chế toàn diện để thông báo cho người liên hệ các thay đổi về tình trạng của họ hoặc không ghi danh, hoặc khi đề nghị xóa tên người đó là cử tri hội đủ điều kiện trong bộ lưu dữ kiện và cho người đó có cơ hội hợp lý để cung cấp chi tiết giải thích hoặc điều chỉnh;
- ♦ trợ giúp kỹ thuật liên tục cho các viên chức bầu cử địa phương về bộ lưu dữ kiện toàn tiểu bang;
- ♦ bảo đảm là bộ lưu dữ kiện và các chi tiết trong đó không bị xử dụng sai trái;
- ♦ thực thi các biện pháp bảo vệ đồng nhất để giữ kín và tôn trọng quyền riêng tư của chi tiết thu thập về cử tri trong hệ thống lưu dữ kiện và những bộ lưu dữ kiện nối với với bộ lưu dữ kiện ghi danh cử tri;
- ♦ bảo đảm tuân hành Đoạn 203 của Đạo Luật Các Quyển Bỏ Phiếu (42 U.S.C. § 1973aa-1a).

E. CÁC ĐIỀU KIỆN VỀ KIỂM CHỨNG CHI TIẾT GHI DANH CỬ TRI

ĐOẠN 303, TRANG 111-117

Luật Liên Bang

Đoạn 303(a)(5) (trang 111), bắt đầu từ ngày 1 Tháng Giêng, 2004, hoặc 1 Tháng Giêng, 2006,¹⁶ quy định các điều kiện cụ thể về đơn ghi danh cử tri cho một cuộc bầu cử liên bang.

Đơn ghi danh đó có thể không được chấp nhận hoặc cứu xét nếu không có số bằng lái xe của đương đơn đã được cấp bằng lái xe hợp lệ hiện hành; hoặc, nếu không có bằng lái xe thì phải ghi bốn số cuối của số an sinh xã hội của đương đơn.

Tuy nhiên, nếu đương đơn chưa được cấp bằng lái xe hợp lệ hiện hành hoặc số an sinh xã hội, thì Tiểu Bang sẽ cấp một mã số riêng.

Nếu Tiểu Bang có một danh sách điện toán, mã số riêng này sẽ là số được cấp cho đương đơn để dùng trong danh sách điện toán.

Tiểu Bang sẽ quyết định xem chi tiết do đương đơn cung cấp — số bằng lái xe hoặc một phần số an sinh xã hội (bốn số cuối) — có hội đủ các điều kiện của HAVA hay không.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ ký thỏa thuận hợp tác với Nha Lộ Vận, và Nha Lộ Vận sẽ ký thỏa thuận với Ủy Viên An Sinh Xã Hội, để kiểm chứng mức độ chính xác của chi tiết do đương đơn xin ghi danh cử tri cung cấp, nhất là:

- ♦ tên đương đơn — tên và họ;
- ♦ ngày sinh của đương đơn;
- ♦ số an sinh xã hội của đương đơn;
- ♦ hồ sơ có ghi là đương đơn đã qua đời hay không.

Không có điều khoản nào được hiểu là đòi hỏi phải cung cấp chi tiết thích ứng khi được biết là có những trường hợp ngoại lệ, chẳng hạn như an toàn cá nhân hoặc cản trở đến một cuộc điều tra.

CÁC ĐIỀU KIỆN KIỂM CHỨNG CHI TIẾT GHI DANH CỬ TRI TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ hoặc lập pháp, hoặc theo cách nào khác, tuân hành HAVA. Để giúp khôi phục tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,¹⁷ sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, bảo đảm là Tiểu Bang tuân hành các điều kiện của HAVA về các điều kiện kiểm chứng chi tiết ghi danh cử tri cho các cuộc bầu cử liên bang. Để tuân hành các điều kiện này, Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ, một phần:

- ♦ xem số thẻ căn cước tiểu bang của đương đơn do Nha Lộ Vận California cấp là hội đủ các điều kiện về số bằng lái xe;
- ♦ nếu được luật cho phép, thiết lập một thủ tục và các quy luật đòi hỏi các viên chức bầu cử địa phương phải thông báo cho bất cứ người nào không được chấp nhận đơn xin ghi danh cử tri và cho họ có cơ hội điều chỉnh sai lầm hoặc cung cấp chi tiết thiếu sót;
- ♦ giải thích rõ, bằng luật hoặc cách khác, cho các viên chức bầu cử địa phương và cử tri biết cách điền đúng đơn xin ghi danh cử tri.

F. CÁC ĐIỀU KIỆN ĐẶC BIỆT CHO MỘT SỐ CỬ TRI GHI DANH BẰNG THƯ

ĐOẠN 303, TRANG 117-124

Luật Liên Bang

Bắt đầu từ ngày 1 Tháng Giêng, 2004 (trang 124), Tiểu Bang phải, theo cung cách đồng nhất và không kỳ thị, đòi hỏi bằng chứng nơi cư ngụ của cử tri ghi danh để bỏ phiếu trong một cuộc bầu cử liên bang, nếu cử tri đó ghi danh bỏ phiếu bằng thư trong một địa phận vào hoặc sau ngày 1 Tháng Giêng, 2003, và trước đây chưa bỏ phiếu trong một cuộc bầu cử chức vụ liên bang tại Tiểu Bang, hoặc chưa bỏ phiếu trong một cuộc bầu cử chức vụ liên bang tại địa phận đó và địa phận đó nằm trong một Tiểu Bang chưa có danh sách điện toán ghi danh cử tri toàn tiểu bang phù hợp với HAVA.

Nếu cử tri hội đủ các điều kiện này, và cử tri đích thân đi bầu tại một địa điểm bỏ phiếu, thì cử tri đó phải, nếu muốn bỏ phiếu, xuất trình cho viên chức bầu cử thích ứng một thẻ căn cước có hình hợp lệ hiện hành hoặc bản sao một trong các loại giấy tờ sau đây có ghi tên và địa chỉ của cử tri đó:

- ♦ hóa đơn tiện ích hiện hành;
- ♦ bản kết toán ngân hàng;
- ♦ chi phiếu của chính quyền;
- ♦ chi phiếu lương của chính quyền;
- ♦ một văn kiện của chính quyền.

Nếu cử tri đó hội đủ các điều kiện này và bỏ phiếu bằng thư — lá phiếu khiếm diện — thì cử tri đó phải, nếu muốn bỏ phiếu, nộp chung với lá phiếu của mình cho viên chức bầu cử thích ứng bản sao căn cước có hình hợp lệ và hiện hành hoặc bản sao của một trong các loại giấy tờ sau đây có ghi tên và địa chỉ của cử tri đó:

- ♦ hóa đơn tiện ích hiện hành;
- ♦ bản kết toán ngân hàng;
- ♦ chi phiếu của chính quyền;
- ♦ chi phiếu lương của chính quyền;
- ♦ một văn kiện của chính quyền.

Bất cứ cử tri nào phải đáp ứng các điều kiện này và đích thân đi bầu và không cung cấp bằng chứng nơi cư ngụ theo đòi hỏi sẽ được cấp một lá phiếu tạm thời.

Bất cứ cử tri nào phải đáp ứng các điều kiện này và bỏ phiếu bằng thư — lá phiếu khiếm diện — và không cung cấp bằng chứng nơi cư ngụ theo đòi hỏi thì phiếu đó sẽ được xem như lá phiếu tạm thời.

CÁC TRƯỜNG HỢP NGOẠI LỆ

ĐOẠN 303(b)(3), TRANG 119

Các điều kiện bắt buộc cử tri bỏ phiếu lần đầu phải cung cấp bằng chứng nơi cư ngụ sẽ không được áp dụng trong các trường hợp sau đây:

1. Cử tri ghi danh theo Đoạn 6 của NVRA (42 U.S.C. § 1973gg—4) và nộp kèm theo đơn ghi danh cử tri bản sao thẻ căn cước có hình hợp lệ hiện hành hoặc bản sao của một trong các loại giấy tờ sau đây có ghi tên và địa chỉ của cử tri:
  - ♦ hóa đơn tiện ích hiện hành;
  - ♦ bản kết toán ngân hàng;
  - ♦ chi phiếu của chính quyền;
  - ♦ chi phiếu lương của chính quyền;
  - ♦ một văn kiện của chính quyền.

2. Cử tri ghi danh theo Đoạn 6 of the NVRA (42 U.S.C. § 1973gg—4) và nộp kèm với đơn ghi danh (tùy thuộc vào kết quả kiểm chứng của tiểu bang về chi tiết này, gồm tên và ngày sinh của đương đơn) số bằng lái xe, hoặc ít nhất là bốn số cuối của số an sinh xã hội của họ.
3. Cử tri có quyền bỏ phiếu khiếm diện theo Đạo Luật Bỏ Phiếu Khiếm Diện cho Công Dân ở Ngoại Quốc (42 U.S.C. § 1973ff—1 et seq.).
4. Cử tri có quyền bỏ phiếu theo cách không phải đích thân đi bầu theo Đoạn 3(b)(2)(B)(ii) của Đạo Luật Giúp Người Cao Niên và Khuyết Tật Bỏ Phiếu (42 U.S.C. § 1973ee—1).
5. Cử tri có quyền theo luật liên bang để bỏ phiếu theo cách không phải đích thân đi bầu.

CÁC ĐIỀU KIỆN ĐẶC BIỆT CHO MỘT SỐ CỬ TRI GHI DANH BẰNG THƯ TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ hoặc lập pháp, hoặc theo cách nào khác, tuân hành HAVA. Để giúp khôi phục tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,¹⁸ sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, tuân hành các điều kiện của HAVA về các điều kiện đặc biệt cho một số cử tri ghi danh bằng thư. Để thực thi các điều khoản này, California sẽ, một phần:

- ♦ bảo đảm là các viên chức bầu cử, nhân viên phòng phiếu và cử tri hiểu rõ cử tri nào phải theo các điều kiện về căn cước; hiểu rõ các thủ tục yêu cầu cung cấp, duyệt xét và lập thủ tục căn cước, và cố vấn cho cử tri về quyền bỏ phiếu tạm thời của họ khi thích ứng;

- ♦ chỉ áp dụng các điều kiện về căn cước đối với những người hội đủ các tiêu chuẩn nhất định nêu trong Đoạn 303(b)(1), tức là những người ghi danh bằng thư vào hoặc sau ngày 1 Tháng Giêng, 2003, và trước đó chưa bỏ phiếu trong một cuộc bầu cử chức vụ liên bang trong địa phận đó;¹⁹
- ♦ định nghĩa “ghi danh bằng thư” cho các mục đích của Đoạn 303 của HAVA là thẻ ghi danh cử tri đến tay viên chức bầu cử có dấu bưu điện cho thấy là đã được đương đơn gửi đến viên chức bầu cử;
- ♦ giải thích rõ ràng cho cử tri, viên chức bầu cử địa phương, và nhân viên phòng phiếu theo cách đồng nhất và không kỳ thị, càng sớm càng tốt, bất luận Ủy Ban đã công bố các nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện hay chưa, là có thể chấp nhận loại căn cước nào để làm căn cước hợp lệ theo phép của Đoạn 303(b)(2)(A), giải thích các điều khoản luật đó rộng rãi để cho phép sử dụng căn cước đáp ứng các điều kiện của HAVA, chẳng hạn như giải thích được kết hợp trong đây bằng cách tham chiếu như thể đã nêu rõ đầy đủ chi tiết;
- ♦ theo dõi việc áp dụng các điều khoản về căn cước, gồm cả sử dụng một đường dây hotline để trình báo các cáo giác áp dụng các điều kiện căn cước bất hợp pháp;
- ♦ bảo đảm tuân hành Đoạn 203 của Đạo Luật Các Quyền Bỏ Phiếu (42 U.S.C. § 1973aa-1a).

G. CÁC ĐIỀU KIỆN VỀ ĐƠN GHI DANH BẰNG THƯ

ĐOẠN 303(b)(4), TRANG 121-122

Luật Liên Bang

Mẫu đơn ghi danh cử tri được soạn theo Đoạn 6 của NVRA (42 U.S.C. § 1973gg-4) phải có:

- ♦ câu hỏi quý vị có phải là công dân Hoa Kỳ và quý vị có đủ 18 tuổi vào hoặc trước ngày bầu cử hay không;
- ♦ câu: “Nếu quý vị đánh dấu ‘không’ để trả lời bất cứ câu nào trong số các câu hỏi này, đừng điền mẫu đơn này;”
- ♦ câu thông báo cho đương đơn là nếu nộp đơn bằng thư và cử tri ghi danh lần đầu, thì phải cung cấp thêm chi tiết (bản sao văn kiện bằng chứng nơi cư ngụ; hoặc số bằng lái xe hoặc một phần số an sinh xã hội) để tránh các điều kiện phải xuất trình thêm bằng chứng nơi cư ngụ vào lúc bỏ phiếu.

Nếu đương đơn không trả lời câu hỏi: “Quý vị có phải là công dân Hoa Kỳ hay không?”, viên chức ghi danh phải thông báo cho đương đơn là họ đã không điền đầy đủ mẫu đơn và phải cho đương đơn có cơ hội điền đầy đủ mẫu đơn kịp thời.

CÁC ĐIỀU KIỆN VỀ GHI DANH BẰNG THƯ TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ hoặc lập pháp, hoặc theo cách nào khác, tuân hành HAVA. Để giúp khôi phục tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,²⁰ sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, thiết lập các thủ tục đồng nhất và không kỳ thị để đáp ứng các điều kiện của Đoạn 303(b)(4) của HAVA.

H. DÙNG NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CÁC ĐIỀU KIỆN CHO MỤC ĐÍCH KHÁC NGOÀI VIỆC TUÂN HÀNH TIÊU ĐỀ III

Đoạn 251(b) (trang 65-66) chỉ cho phép sử dụng ngân khoản tài trợ cho các điều kiện để tuân hành Tiêu Đề III, nhưng Tiểu Bang có thể sử dụng một ngân khoản tài trợ cho các điều kiện để thực thi các hoạt động khác nhằm cải tiến việc điều hành các cuộc bầu cử, nếu tiểu bang chứng nhận là đã thực thi các điều kiện của Tiêu Đề III hoặc số tiền chi tiêu cho các hoạt động khác đó không nhiều hơn một số tiền tương đương với ngân khoản tối thiểu áp dụng cho Tiểu Bang theo Đoạn 252(c), trang 68 (nửa phần trăm tổng số tiền phân bổ tài trợ cho các điều kiện trong năm).

DÙNG NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CÁC ĐIỀU KIỆN CHO MỤC ĐÍCH KHÁC NGOÀI VIỆC TUÂN HÀNH TIÊU ĐỀ III TUÂN HÀNH HAVA

Sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, kể cả ủy ban cố vấn được Tổng Thư Ký Tiểu Bang thành lập cho các mục đích đó, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, California sẽ, qua các tiến trình điều lệ hoặc lập pháp, hoặc theo cách nào khác, tuân hành HAVA. Để giúp khôi phục tính cách trung thực của tiến trình bầu cử, gia tăng cơ hội cho tất cả công dân hội đủ điều kiện có thể tham gia vào tiến trình đó, và để tuân hành HAVA, Tiểu Bang, theo chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử,²¹ sẽ, cùng với công cuộc tham khảo nói trên, quyết định nên chi tiêu như thế nào về bất cứ ngân khoản nào có được theo Đoạn 251(b) (trang 65-66) để cải tiến việc điều hành các cuộc bầu cử chức vụ liên bang tại California.

ĐOẠN HAI: PHÂN PHỐI NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN

ĐOẠN 254(a)(2), TRANG 72-73

CÁCH TIỂU BANG SẼ PHÂN PHỐI VÀ THEO DÕI VIỆC PHÂN PHỐI NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN CHO CÁC ĐƠN VỊ CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG HOẶC CÁC THỰC THỂ KHÁC TRONG TIỂU BANG ĐỂ THỰC THI CÁC HOẠT ĐỘNG NÊU TRONG YẾU TỐ (ĐOẠN) SỐ MỘT, GỒM CẢ CHI TIẾT VỀ: CÁC TIÊU CHUẨN SẼ ĐƯỢC ÁP DỤNG ĐỂ QUYẾT ĐỊNH ĐIỀU KIỆN ĐƯỢC HƯỞNG NGÂN KHOẢN CỦA CÁC ĐƠN VỊ HOẶC THỰC THỂ; VÀ CÁC PHƯƠNG PHÁP SẼ ĐƯỢC TIỂU BANG ÁP DỤNG ĐỂ THEO DÕI HIỆU NĂNG CỦA CÁC ĐƠN VỊ HOẶC THỰC THỂ NHẬN NGÂN KHOẢN, PHÙ HỢP VỚI CÁC MỤC TIÊU VÀ NHỮNG MỨC ĐO LƯỜNG ĐƯỢC ÁP DỤNG THEO YẾU TỐ (ĐOẠN) SỐ TÁM.

Ngân khoản tài trợ cho các điều kiện theo HAVA phải được sử dụng cho các mục đích nêu trong Đoạn 1 ở trên, gồm cả như quy định trong Đoạn 251(b)(2), hoặc như được cho phép khác theo HAVA.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử, sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, sẽ thiết lập một thủ tục để phân phối và theo dõi những khoản tiền trả cho các chính quyền địa phương và các thực thể khác. Để trợ giúp về lãnh vực này, Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ bổ nhiệm một Ủy Ban Cố Vấn, gồm các viên chức bầu cử địa phương và những người và đại diện các tổ chức khác, để cố vấn và đưa ra các đề nghị về việc phân phối ngân khoản. Sau khi cứu xét lời cố vấn và các đề nghị của Ủy Ban Cố Vấn, Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ:

- ♦ thiết lập thủ tục đó, gồm cả các mẫu đơn và tiến trình, để xin ngân khoản;
- ♦ thành lập các tiêu chuẩn phân phối ngân khoản, kể cả ấn định những loại người và thực thể hội đủ điều kiện nhận ngân khoản;

- ♦ thành lập các mục tiêu cụ thể về hiệu năng và những mốc đo lường để theo dõi việc sử dụng các ngân khoản đó, đòi hỏi phải phức trình định kỳ và trình bày chi tiết cho Tổng Thư Ký Tiểu Bang để bảo đảm các ngân khoản này được chi tiêu theo đúng Tiêu Đề III và đơn xin ngân khoản, và để bảo đảm là các chương trình đáp ứng mục tiêu về hiệu năng và những mốc đo lường được Tổng Thư Ký Tiểu Bang áp dụng;
- ♦ bằng cách công bố tin tức, bằng cách đăng trên Internet, bằng cách thông báo cho các thành phần đương cuộc, và những phương pháp thích ứng khác, quảng bá cho công chúng biết về đơn xin ngân khoản, các mục tiêu về hiệu năng và những mốc đo lường, và chi tiết khác về thủ tục phân phối ngân khoản.

ĐOẠN BA: GIÁO DỤC CỬ TRI, HUẤN LUYỆN VIÊN CHỨC BẦU CỬ, VÀ HUẤN LUYỆN NHÂN VIÊN PHÒNG PHIẾU

ĐOẠN 254(a)(3), TRANG 73

CÁCH TIỂU BANG CUNG CẤP CÁC CHƯƠNG TRÌNH GIÁO DỤC CỬ TRI, GIÁO DỤC VÀ HUẤN LUYỆN VIÊN CHỨC BẦU CỬ, VÀ HUẤN LUYỆN NHÂN VIÊN PHÒNG PHIẾU ĐỂ GIÚP TIỂU BANG ĐÁP ỨNG CÁC ĐIỀU KIỆN CỦA TIÊU ĐỀ III.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử, sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, sẽ:

1. thành lập một chương trình tiếp cận và giáo dục của Văn Phòng Tổng Thư Ký Tiểu Bang để giáo dục các viên chức bầu cử địa phương và cử tri, và để làm những việc sau:
  - ♦ trợ giúp đáp ứng các mục tiêu và điều kiện của Tiêu Đề III;
  - ♦ hoạt động như một “trung tâm chung” để phối hợp giáo dục cử tri;
  - ♦ làm việc với và khuyến khích các viên chức bầu cử làm việc với các tổ chức tại cộng đồng, của nhân viên, ở trường và các tổ chức tương tự để giáo dục các viên chức bầu cử và cử tri;
  - ♦ thực hiện và công bố vấn đề tuyển dụng nhân viên phòng phiếu và giáo dục cử tri, gồm cả công bố cho người khuyết tật;
  - ♦ thực hiện và phân phối, và sắp xếp việc phân phối, các tài liệu thích ứng cho cử tri cao niên, cử tri khuyết tật, người cần được giúp về ngôn ngữ, và có văn hóa thấp, về cơ chế tham gia tiến trình bầu cử;
  - ♦ thiết kế, đăng và phân phối các websites, và khuôn mẫu website, về tiến trình bầu cử, áp dụng các biện pháp để bảo đảm dễ sử dụng cho người khuyết tật;
  - ♦ nhắm vào giới cử tri trẻ tuổi và những người chưa đủ tuổi bỏ phiếu về tầm quan trọng và cơ chế tham gia tiến trình bầu cử;
  - ♦ giáo dục tất cả công dân hội đủ điều kiện, kể cả những người đã ra tù hoặc đang bị quản chế vì bị kết hình tội, về các thủ tục bầu cử;
  - ♦ làm việc với các cơ quan chính quyền liên bang, tiểu bang và địa phương, gồm cả Nha Lộ Vận California, để thu gạn các thủ tục giúp cử tri ghi danh và tham gia;
  - ♦ phát triển các thủ tục thông báo cho những người muốn ghi danh bỏ phiếu hoặc bỏ phiếu nhưng không làm đúng cách, và cho phép điều chỉnh các thiếu sót đó;
  - ♦ tìm nguồn tài trợ tư nhân cho các mục đích tiếp cận và giáo dục;
  - ♦ thăm dò những cách tối giảm thay đổi địa điểm bỏ phiếu khiến cử tri dễ lầm lẫn;
  - ♦ thăm dò các đề nghị có thể giúp tạo thêm cơ hội tham gia tiến trình bầu cử, gồm cả ghi danh trong Ngày Bầu Cử, bỏ phiếu vào cuối tuần, và bỏ phiếu vào Ngày Bầu Cử nhằm Ngày Lễ;
  - ♦ cứu xét quảng bá bỏ phiếu sớm và các trung tâm bỏ phiếu trong khu xóm;
  - ♦ áp dụng tất cả các biện pháp thích ứng để giáo dục các viên chức bầu cử và cử tri về tiến trình bầu cử;

2. qua tiến trình phân phối ngân khoản, cung cấp ngân khoản cho các viên chức bầu cử quận và các thực thể khác, gồm các tổ chức tại cộng đồng, của nhân viên, ở trường, và các tổ chức tương tự, để giúp giáo dục cử tri, giáo dục và huấn luyện viên chức bầu cử, và huấn luyện nhân viên phòng phiếu;
3. cứu xét thành lập, cùng với các viên chức bầu cử địa phương, một “Viện Giáo Dục Bầu Cử” hoặc một viện tương tự để cung cấp dịch vụ huấn luyện, giáo dục và chứng nhận các viên chức bầu cử và nhân viên phòng phiếu;
4. cứu xét thành lập, cùng với các viên chức bầu cử địa phương, một chương trình hội thảo huấn luyện tương tác trên mạng, để huấn luyện, giáo dục và chứng nhận các viên chức bầu cử và nhân viên phòng phiếu trong khi vẫn bảo đảm là chương trình đó đến tay càng nhiều người càng tốt, gồm cả các nhân viên phòng phiếu song ngữ và nhân viên phòng phiếu bị khuyết tật;
5. cứu xét thực hiện và phân phối, cùng với các viên chức bầu cử địa phương và các tổ chức tại cộng đồng, của nhân viên, ở trường, và các tổ chức tương tự, bằng các ngôn ngữ thích ứng, các tài liệu, websites, khuôn mẫu website, và hình ảnh trên DVD hoặc phương tiện thích hợp nào khác, để huấn luyện các viên chức bầu cử và nhân viên phòng phiếu và giáo dục cử tri về cách tham gia tiến trình bầu cử, gồm cả, nhưng không giới hạn vào, những tập hướng dẫn cử tri cho cử tri cao niên và cử tri khuyết tật, kể cả những người có văn hóa thấp, và cử tri thuộc giới nói ngôn ngữ thiểu số;
6. cứu xét mở rộng thêm số điện thoại miễn phí hiện hữu và website của Tổng Thư Ký Tiểu Bang để thông tin thêm cho công dân về cách tham gia tiến trình bầu cử và bảo đảm có đủ nhân viên và tài nguyên để giúp đỡ xử dụng số điện thoại miễn phí và website này cho người khuyết tật và người cần trợ giúp ngôn ngữ;
7. làm việc với các viên chức bầu cử địa phương để thành lập các chương trình tại cộng đồng, của nhân viên, ở trường hoặc các chương trình tương tự để huấn luyện và giáo dục nhân viên phòng phiếu về thiết bị bỏ phiếu và các thủ tục bầu cử khác và phí tổn này được gồm trong ngân khoản tài trợ cho các mục đích tiếp cận và giáo dục. Các tiêu chuẩn để hội đủ điều kiện nhận các cấp khoản này là phải chứng tỏ được khả năng chuyên môn trong lãnh vực huấn luyện và giáo dục cử tri, và các hoạt động tuyển mộ nhân viên phòng phiếu;
8. thiết lập các thủ tục và tiêu chuẩn để cá nhân và tổ chức nộp đơn xin cấp khoản trợ giúp các hoạt động huấn luyện và giáo dục, gồm cả tìm và tuyển mộ nhân viên phòng phiếu nói ngôn ngữ thiểu số và nhân viên phòng phiếu bị khuyết tật. Các tiêu chuẩn để hội đủ điều kiện nhận cấp khoản là phải chứng tỏ được khả năng chuyên môn và kinh nghiệm trong lãnh vực huấn luyện và giáo dục cử tri, và các hoạt động tuyển mộ nhân viên phòng phiếu. Chương trình cấp khoản cũng phải có những mốc đo lường để đánh giá mức độ hiệu quả của các chương trình được tài trợ;
9. soạn thảo tài liệu bằng các ngôn ngữ thích ứng có chi tiết hữu ích về tiến trình bầu cử và cách tham gia tiến trình đó để công bố tại các địa điểm bỏ phiếu, trên Internet, và những nơi khác. Tổng Thư Ký Tiểu Bang phải bảo đảm là các tài liệu đó đến tay càng nhiều người càng tốt, gồm cả người khuyết tật, người cần trợ giúp ngôn ngữ, và người có văn hóa thấp;
10. bảo đảm là bất cứ chương trình huấn luyện nào dành cho nhân viên phòng phiếu đều ít nhất phải có các đề tài sau đây:
  - ♦ cách điều khiển và bảo trì đúng mức các hệ thống và kỹ thuật bỏ phiếu;
  - ♦ quyền bỏ phiếu của cử tri, cách lập thủ tục và đếm phiếu đúng mức, và cách cử tri bỏ phiếu tạm thời có thể xác định là phiếu của họ có được đếm hay không và, nếu không, tại sao không được đếm;
  - ♦ áp dụng không kỳ thị các điều kiện về căn cước của HAVA đối với một số cử tri ghi danh bằng thư;

- ♦ nhận định và trợ giúp cử tri khuyết tật, gồm cả khuyết tật tâm thần, để các cử tri đó có thể tham gia trọn vẹn vào tiến trình bầu cử một cách độc lập và trong chỗ riêng tư;
  - ♦ quyền của cử tri nói ngôn ngữ thiểu số tại các địa phận nêu trong Đoạn 203 của Đạo Luật Năm 1965 về Các Quyền Bỏ Phiếu được trợ giúp ngôn ngữ tại phòng phiếu;
11. khuyến khích các nỗ lực giáo dục cử tri trong các hoạt động kể trên để bao gồm ít nhất là các đề tài sau đây:
- ♦ thông tin về cách ghi danh bỏ phiếu;
  - ♦ thông tin về cách cử tri tìm biết được địa điểm bỏ phiếu của họ và giờ bỏ phiếu;
  - ♦ thông tin về cách bỏ phiếu khác vào Ngày Bầu Cử, chẳng hạn như bỏ phiếu khiếm diện và bỏ phiếu sớm;
  - ♦ cách xử dụng đúng mức các hệ thống và kỹ thuật bỏ phiếu;
  - ♦ quyền của cử tri được bỏ phiếu tạm thời và cách cử tri bỏ phiếu tạm thời có thể xác định được phiếu của họ có được đếm hay không và, nếu không, tại sao không được đếm;
  - ♦ quyền của cử tri nói ngôn ngữ thiểu số tại các địa phận nêu trong Đoạn 203 của Đạo Luật Năm 1965 về Các Quyền Bỏ Phiếu được trợ giúp ngôn ngữ tại phòng phiếu;
  - ♦ có thủ tục khiếu nại và các số điện thoại miễn phí đã nói trong Kế Hoạch Tiểu Bang này;
12. thành lập một ủy ban cố vấn gồm thành viên từ nhiều tầng lớp khác nhau, gồm cả những người khuyết tật, để thẩm định các chương trình tiếp cận hiện nay của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, gồm cả nhưng không giới hạn vào: Hướng Dẫn về Cử Tri Đoàn, Ngày Giáo Dục của Tuần Lễ Ghi Danh Cử Tri, Hoa Kỳ Hãy Đi Bầu, chương trình C.I.V.I.C.S., website Shake the State, và Các Cuộc Bầu Cử Giả cho Học Sinh/Cha Mẹ. Ủy ban cố vấn sẽ quyết định về mức độ hiệu quả của các chương trình này để khuyến khích giới trẻ ghi danh bỏ phiếu và tham gia các cuộc bầu cử. Ủy ban cố vấn cũng nên đề nghị các biện pháp cải biến các chương trình hiện hữu và nêu ra nhu cầu cần các chương trình mới nếu có. Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ chuyển đủ tài nguyên để củng cố các chương trình hiện hữu có hiệu quả và thành lập các chương trình mới có hiệu quả nhất để giải quyết tỷ lệ tham gia thấp trong giới cử tri từ 18-24 tuổi.

ĐOẠN BỐN: CÁC NGUYÊN TẮC HƯỚNG DẪN VÀ TIẾN TRÌNH VỀ HỆ THỐNG BỎ PHIẾU

ĐOẠN 254(a)(4), TRANG 73

CÁCH TIỂU BANG ÁP DỤNG CÁC NGUYÊN TẮC HƯỚNG DẪN VÀ TIẾN TRÌNH CỦA HỆ THỐNG BỎ PHIẾU CHO PHÙ HỢP VỚI CÁC ĐIỀU KIỆN CỦA ĐOẠN 301.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, theo luật hiện hành của tiểu bang, chứng nhận các hệ thống và thiết bị bỏ phiếu, và những cách xử dụng, qua một Ủy Ban Hệ Thống Bỏ Phiếu. Tổng Thư Ký Tiểu Bang cũng thu hồi chứng nhận các hệ thống và thiết bị bỏ phiếu. Không được xử dụng hệ thống bỏ phiếu nào cho bất cứ cuộc bầu cử nào nếu hệ thống đó không được chứng nhận.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, qua các tiến trình hiện hữu, sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, sẽ chứng nhận và thu hồi chứng nhận các hệ thống bỏ phiếu, và các thủ tục xử dụng các hệ thống đó, để bảo đảm là tất cả các hệ thống bỏ phiếu và thủ tục xử dụng đều tuân hành các điều kiện của Đoạn 301 và các điều khoản khác của HAVA.

ĐOẠN NĂM: QUẢN TRỊ QUỸ HAVA

ĐOẠN 254(a)(5), TRANG 73

CÁCH TIỂU BANG THÀNH LẬP MỘT QUỸ NÊU TRONG ĐOẠN (b) ĐỂ ĐIỀU HÀNH CÁC HOẠT ĐỘNG CỦA TIỂU BANG THEO MỤC NÀY, GỒM CẢ THÔNG TIN VỀ QUẢN TRỊ QUỸ.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang đã thành lập về mặt hành chính ba Quỹ Bầu Cử riêng rẽ trong Tín Quỹ Liên Bang do luật thành lập, gồm cả các thủ tục quản trị. Mỗi tiểu trưng mục trong Tín Quỹ Liên Bang sẽ là quỹ ký thác các ngân khoản Tiêu Đề I-Đoạn 101, Tiêu Đề I-Đoạn 102 và Tiêu Đề II.

Các văn phòng tài khóa, kế toán, và ngân sách của Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ có trách nhiệm chung, dưới quyền chỉ thị của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, về việc điều hành quỹ này.

Việc điều hành quỹ sẽ đáp ứng tất cả các điều kiện của luật liên bang và tiểu bang về quản trị tài khóa.

ĐOẠN SÁU: NGÂN SÁCH

ĐOẠN 254(a)(6), TRANG 73-74

NGÂN SÁCH DO TIỂU BANG ĐỀ NGHỊ CHO CÁC HOẠT ĐỘNG THEO MỤC NÀY (MỤC 1 CỦA TIÊU ĐỀ PHỤ D CỦA TIÊU ĐỀ II), DỰA TRÊN MỨC ƯỚC TÍNH SÁT NHẤT CỦA TIỂU BANG VỀ PHÍ TỔN CỦA CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÓ VÀ SỐ NGÂN KHOẢN DÀNH RA, GỒM CÁC CHI TIẾT CỤ THỂ VỀ:

- ♦ PHÍ TỔN CÁC HOẠT ĐỘNG CẦN THỰC THI ĐỂ ĐÁP ỨNG CÁC ĐIỀU KIỆN CỦA TIÊU ĐỀ III;
- ♦ PHẦN NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN SẼ ĐƯỢC XỬ DỤNG ĐỂ THỰC THI CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÁP ỨNG CÁC ĐIỀU KIỆN ĐÓ; VÀ
- ♦ PHẦN NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN SẼ ĐƯỢC XỬ DỤNG ĐỂ THỰC THI CÁC HOẠT ĐỘNG KHÁC.

Không thể giải quyết được các vấn đề ngân sách khi chưa xác định được số ngân khoản hiện có, cứu xét các nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện (Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, trang 125 et seq.) do Hội Đồng đưa ra, và phí tổn thực thi thực sự không biết chắc là bao nhiêu. Khi xác định được số ngân khoản, có các nguyên tắc hướng dẫn, và biết chắc được phí tổn thực thi, Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ cùng với các viên chức bầu cử địa phương, các viên chức công khác và những người và tổ chức đương cuộc lập ngân sách chi tiết. Tuy nhiên, dưới đây là một số yếu tố thay đổi và phạm vi của ngân sách.

NGÂN SÁCH ĐỀ NGHỊ

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử của California, như được quy định trong Đoạn 253(e), sẽ áp dụng các chính sách và thủ tục để bảo đảm tất cả ngân khoản nhận được, gồm cả tiền lời thu được trên các ngân khoản đó, trừ các ngân khoản nêu trong Các Đoạn 251(b)(2)(A) và (B) từ những khoản phân bổ của Tiêu Đề II, sẽ được xử dụng để đáp ứng các điều kiện của Tiêu Đề III.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ nhận định mức “duy trì nỗ lực” cho mỗi điều kiện trong Tiêu Đề III và sẽ không xử dụng các ngân khoản HAVA để thay thế các hoạt động đã được tài trợ.

Tiểu Bang đã cho phép bán công khổ phiếu trách nhiệm tổng quát trị giá \$200 triệu để tài trợ công cuộc tân tiến hóa thiết bị bỏ phiếu. Các quận có thể dùng ngân khoản này để mua và gắn thiết bị bỏ phiếu để xử dụng cho người khuyết tật. Các ngân khoản này đáp ứng được điều kiện về ngân khoản đối xứng của Đoạn 253(b)(5).

Không có ngân khoản nào nhận theo Tiêu Đề II được xử dụng cho các mục đích tổ tụng hoặc trả tiền bị phán quyết phải bồi thường.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử của California theo quy định trong Đoạn 253(e), sẽ điều hành Quỹ Bầu Cử như được nêu trong Đoạn 254(b) của Đạo Luật này.

NHỮNG PHẦN CỤ THỂ TRONG NGÂN SÁCH LIÊN QUAN ĐẾN TIÊU ĐỀ III

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, khi điều hành Quỹ Bầu Cử, sẽ cung cấp ngân khoản tài trợ cho các điều kiện cụ thể sau đây của Tiêu Đề III:

CÁC TIÊU CHUẨN CỦA HỆ THỐNG BỎ PHIẾU

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ phân bổ ngân khoản để đáp ứng các điều kiện của Đoạn 301. Trường hợp này có thể gồm phân bổ ngân khoản cho các cơ quan điều hành địa phương, theo các tiêu chuẩn phân bổ do Tổng Thư Ký Tiểu Bang ấn định.

Mức ngân khoản cần thiết để đáp ứng các điều kiện này tùy thuộc vào nhiều yếu tố thay đổi khác nhau do kết quả nghiên cứu và phân tích đưa ra.

Thí dụ, phí tổn cho các hệ thống bỏ phiếu có thể thay đổi đáng kể. Mức độ thay đổi này tùy theo kỹ thuật được chọn (các hệ thống DRE so với rọi hình, các hệ thống đặt tại khu vực bầu cử so với trung ương hóa, v.v...) và các viên chức bầu cử địa phương có thể chọn lựa. Ngoài ra, phí tổn cũng tùy theo các điều kiện hoạt động của các hệ thống đó, và do quyết định của địa phương là mua một DRE cho mỗi địa điểm bỏ phiếu hay chuyển đổi tất cả thiết bị bỏ phiếu sang DRE. Một thí dụ thứ ba là không biết được chính xác số địa điểm bỏ phiếu cần được trang bị thiết bị bỏ phiếu mới cho đến khi có liên lạc thêm với các viên chức bầu cử địa phương.

Nếu các tiêu chuẩn liên bang hoặc tiểu bang được áp dụng đòi hỏi phải tái trang bị thiết bị hiện hữu, cũng có thể phải cần ngân khoản cho mục đích này.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ thiết lập thủ tục quyết định địa phận bầu cử địa phương nào cần hoặc xin ngân khoản để đáp ứng điều kiện của Đoạn 301(a)(3) cho ít nhất là một hệ thống bỏ phiếu để xử dụng cho người khuyết tật tại mỗi địa điểm bỏ phiếu. Có khoảng 25,000 khu vực bầu cử tại Tiểu Bang California.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang phải bảo đảm tất cả các thiết bị bỏ phiếu đều đáp ứng các điều khoản của Đoạn 301, gồm cả, nhưng không nhất thiết giới hạn vào các đặc điểm sau đây: (1) cho phép cử tri kiểm chứng và điều chỉnh lá phiếu của họ trước khi bỏ phiếu; (2) thông báo về sự kiện và hậu quả của việc bầu quá nhiều và cho cử tri có cơ hội điều chỉnh tình trạng bầu quá nhiều trước khi bỏ phiếu; (3) lập hồ sơ vĩnh viễn bằng giấy có khả năng giám định bằng tay; (4) định nghĩa đồng nhất về lá phiếu đã bầu trên bản cử hệ thống bỏ phiếu nào; (5) bảo đảm có phương tiện dễ sử dụng cho người khuyết tật; (6) bảo đảm có phương tiện trợ giúp những người nói ngôn ngữ thiểu số theo đòi hỏi của Đạo Luật Năm 1965 về Các Quyền Bỏ Phiếu, như đã được tu chính; và (7) đáp ứng các nguyên tắc hướng dẫn về “tỷ lệ lầm lẫn” được Hội Đồng Bầu Cử Liên Bang áp dụng.

Phí tổn về thành phần này được ước tính sơ khởi từ \$42.6 triệu đến \$70 triệu nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này. Trong bất cứ trường hợp nào, phần này phải là ưu tiên phân bổ ngân khoản.

BỎ PHIẾU TẠM THỜI

Luật California nêu rõ các thủ tục bỏ phiếu tạm thời nói chung tuân hành các điều kiện của Đoạn 302. Tuy nhiên, các ngân khoản sẽ được Tổng Thư Ký phân bổ từ Quỹ Bầu Cử để bảo đảm tất cả các thông báo theo đòi hỏi của HAVA đều được soạn thảo và công bố tại mỗi địa điểm bỏ phiếu. Ngoài ra, Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ, cùng hợp tác với các viên chức bầu cử địa phương, định nghĩa một hệ thống “truy nhập miễn phí” (hoặc nhiều hệ thống) để cho phép cử tri xác định xem phiếu tạm thời của họ có được đếm hay không và, nếu không, tại sao không được đếm. Hoặc, tiểu bang có thể áp dụng cách tiên liệu để cho cử tri bỏ phiếu tạm thời biết về tình trạng lá phiếu của họ và, nếu không được đếm, thì tại sao không được đếm. Số ngân khoản cần thiết cho hệ thống “truy nhập miễn phí” này hoặc một chương trình tiên liệu sẽ tùy theo thiết kế của hệ thống (Internet, điện thoại, v.v...), ai điều hành và quản trị hệ thống (một hệ thống của tiểu bang, hay 58 hệ thống địa phương), và số lượng sử dụng của cử tri để biết chi tiết cần thiết hoặc số lượng thông báo cho cử tri bỏ phiếu tạm thời.

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$1 triệu đến \$3 triệu nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này, kèm với phí tổn điều hành liên tục.

THÔNG TIN BẦU CỬ

HAVA đòi hỏi phải cung cấp một số tin tức nào đó cho cử tri tại địa điểm bỏ phiếu. Tin tức này phải gồm lá phiếu mẫu, ngày và giờ bỏ phiếu, cách bỏ phiếu, cách bỏ phiếu tạm thời, các thủ tục cho những người ghi danh lần đầu tiên phải xuất trình căn cước mới được bỏ phiếu, danh sách các quyền của cử tri, và thông tin tổng quát về các đạo luật khác và các biện pháp bảo vệ cử tri.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ bảo đảm soạn thảo, phân phối, và cung cấp tất cả các tài liệu cần thiết tại tất cả các địa điểm bỏ phiếu.

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$100,000 đến \$300,000 nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này.

BỘ LƯU DỮ KIỆN TOÀN TIỂU BANG

Tổng Thư Ký Tiểu Bang phải lập ra một bộ lưu dữ kiện tương tác duy nhất, đồng nhất, chính thức, trung ương hóa, về cử tri ghi danh và được ấn định, bảo trì, và điều hành ở cấp tiểu bang. Bộ lưu dữ kiện này sẽ là danh sách cử tri chính thức cho các cuộc bầu cử liên bang.

Công cuộc lập hệ thống này sẽ có thể đòi hỏi, để phù hợp với luật tiểu bang, phải có một cuộc nghiên cứu khả thi và phân tích để xác định các điều kiện hoạt động của bộ lưu dữ kiện toàn tiểu bang. Kết quả phân tích này sẽ quyết định số ngân khoản dành cho điều kiện này.

Kết quả phân tích này sẽ xác định phí tổn và các vấn đề liên quan đến việc cung cấp “phương tiện truy nhập điện tử tức thời” cho các viên chức bầu cử theo đòi hỏi của Đoạn 303(a)(1)(A)(v).

Kết quả phân tích này cũng sẽ cung cấp chi tiết về các phí tổn mà các cơ quan khác của tiểu bang có thể phải tốn kém để đáp ứng điều kiện của HAVA. Các phí tổn này sẽ gồm, nhưng không phải chỉ giới hạn vào: (1) thiết lập phương tiện kết nối với Nha Lộ Vận để giúp kiểm chứng số bằng lái xe và số an sinh xã hội; (2) thiết lập phương tiện kết nối với Bộ Cải Huấn để xác định tình trạng phạm hình tội; và (3) thiết lập phương tiện kết nối với Bộ Y Tế để thu thập chi tiết về những người đã qua đời.

Ngoài ra, sau khi ấn định rõ về hệ thống này, Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ xác định các điều kiện bảo trì liên tục, yểm trợ, an ninh, và các phí tổn liên quan đến các điều kiện này để tuân hành những đoạn thích ứng của HAVA, gồm cả Các Đoạn 303(a)(1)(A), 303(a)(1)(A)(vii), và 303(a)(3).

Phí tổn của bộ lưu dữ kiện toàn tiểu bang được ước tính sơ khởi từ \$8 triệu đến \$40 triệu nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này, kèm với phí tổn điều hành liên tục đáng kể.

CÁC ĐIỀU KIỆN CHO CỬ TRI GHI DANH BẰNG THƯ

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ lập các thủ tục để thực thi đồng nhất các điều kiện của Đoạn 303(b).

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$100,000 đến \$300,000 nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này.

GIÁO DỤC CỬ TRI

Đoạn 254(a) đòi hỏi Kế Hoạch Tiểu Bang phải ghi rõ cách sử dụng các ngân khoản theo Tiêu Đề II để giáo dục cử tri đúng theo các điều kiện của Tiêu Đề III. Các thay đổi và thủ tục mới theo đòi hỏi của HAVA là phần thay đổi quan trọng nhất về bầu cử từ trước đến giờ, và thông báo cho cử tri biết các thay đổi này sẽ là yếu tố thiết yếu để cải tổ tiến trình bầu cử được thành công.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ phân bổ ngân khoản đáng kể cho việc giáo dục cử tri về vấn đề ghi danh cử tri, bỏ phiếu, thiết bị bỏ phiếu mới, các quyền của cử tri, và các đề tài thích ứng khác.

Các ngân khoản này sẽ tài trợ cho các nỗ lực giáo dục cho giới nói ngôn ngữ thiểu số và khuyết tật. Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ có nỗ lực đặc biệt để thông báo và giáo dục giới cử tri trẻ tuổi khi họ bắt đầu đi bầu.

Ngoài các ngân khoản do Tổng Thư Ký chi tiêu, cũng có thể phân bổ ngân khoản cho các viên chức bầu cử, những người, tổ chức, và những thành phần khác cho các mục đích giáo dục. Phân bổ ngân khoản sẽ tùy theo các tiêu chuẩn do Tổng Thư Ký Tiểu Bang ấn định.

Các phương pháp tiếp cận có thể gồm: tài liệu in, loan báo trên đài truyền thanh và truyền hình, gửi thư, bản tin, đến từng nhà, tổ chức những nhóm cộng đồng và dùng hệ thống của họ để quảng bá thêm trong cộng đồng, hoặc các phương tiện khác để đến tay giới cần phải quảng bá.

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$15 triệu đến \$45 triệu nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này.

GIÁO DỤC VIÊN CHỨC BẦU CỬ

Đoạn 254(a) đòi hỏi Kế Hoạch Tiểu Bang phải nêu cách sử dụng các ngân khoản theo Tiêu Đề II để giáo dục các viên chức bầu cử. Các viên chức bầu

cử điều hành các biện pháp cải tổ theo HAVA và khả năng chuyên môn của họ và giáo dục liên tục là yếu tố thiết yếu để có các cuộc bầu cử thành công.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ soạn kế hoạch lập Viện Giáo Dục Bầu Cử để huấn luyện những người có thể làm viên chức bầu cử và để huấn luyện liên tục các viên chức hiện nay. Ngân khoản cần thiết để tài trợ cho Viện Giáo Dục Bầu Cử này sẽ tùy theo cách soạn học trình và chương trình.

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$15 triệu đến \$45 triệu nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này, kèm theo phí tổn điều hành liên tục.

GIÁO DỤC NHÂN VIÊN PHÒNG PHIẾU

Đoạn 254(a) đòi hỏi Kế Hoạch Tiểu Bang phải nêu cách sử dụng các ngân khoản theo Tiêu Đề II để giáo dục nhân viên phòng phiếu. Nhân viên phòng phiếu là những người ở tuyến đầu trong các cuộc bầu cử.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ chi tiêu và phân bổ ngân khoản để giúp các viên chức bầu cử địa phương trong các chương trình huấn luyện nhân viên phòng phiếu. Các chương trình này sẽ gồm, trong số nhiều đề tài khác, phần giảng dạy về cách điều khiển đúng mức thiết bị bỏ phiếu, các đạo luật thích ứng của liên bang và tiểu bang, các nhu cầu cụ thể của cử tri nói ngôn ngữ thiểu số và cử tri khuyết tật, bỏ phiếu tạm thời theo HAVA, các thủ tục cho cử tri ghi danh lần đầu bằng thư, và các quyền của cử tri.

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$15 triệu đến \$45 triệu nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này, kèm theo phí tổn điều hành liên tục.

PHẦN NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN SẼ ĐƯỢC SỬ DỤNG ĐỂ THỰC THI CÁC HOẠT ĐỘNG KHÁC

Thủ Tục Khiếu Nại

TIÊU ĐỀ IV, ĐOẠN 402, TRANG 126-128

Tổng Thư Ký Tiểu Bang đã thiết lập thủ tục khiếu nại đáp ứng các điều kiện của Đoạn 402. Số ngân khoản cần thiết để điều hành thủ tục này sẽ tùy theo loại và số lượng khiếu nại nhận được và cứu xét. Nguồn tài trợ để điều hành thủ tục này có thể là từ phần ngân khoản tài trợ cho các điều kiện.

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$100,000 đến \$300,000 nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này, kèm với phí tổn điều hành liên tục.

Quyền Bỏ Phiếu của Quân Đội và Công Dân ở Ngoại Quốc

TIÊU ĐỀ VII, ĐOẠN 702, TRANG 145-146

HAVA tu chính Đoạn 102 của Đạo Luật Bỏ Phiếu Khiếm Diện cho Quân Nhân và Công Dân ở Ngoại Quốc (42 U.S.C. §1973ff-1) để thêm một điều kiện là mỗi Tiểu Bang chỉ định một văn phòng duy nhất chịu trách nhiệm thông tin về các thủ tục ghi danh cử tri và các thủ tục về phiếu bầu khiếm diện cho cử tri trong quân đội và cử tri ở ngoại quốc đang vắng mặt để sử dụng trong các cuộc bầu cử Liên Bang. Phải lập phúc trình sau những kỳ tổng tuyển cử thường lệ về chức vụ Liên Bang.

Phí tổn của phần này được ước tính sơ khởi từ \$100,000 đến \$300,000 nhưng phí tổn thực sự có thể ít hơn hoặc nhiều hơn các phạm vi này.

TÓM LƯỢC PHÍ TỔN VÀ NHỮNG PHẦN XỬ DỤNG ĐỂ THỰC THI CÁC HOẠT ĐỘNG

Dựa trên mức ước tính ngân khoản tài trợ cho các điều kiện dành cho California là \$97.1 triệu cho Năm Tài Khóa 2003,²² ước tính sát nhất về mức phân phối được trình bày trong bảng dưới đây.*

PHẢI THỰC HIỆN THEO HAVA	PHÍ TỔN ƯỚC TÍNH	PHẦN PHÂN PHỐI
Các Tiêu Chuẩn về Hệ Thống Bỏ Phiếu – Tiêu Đề III, Đoạn 301(a)	\$42.6 triệu - \$70 triệu	43.87%
Bỏ Phiếu Tạm Thời – Tiêu Đề III, Đoạn 302(a)	\$1 triệu - \$3 triệu	1.03%
Công Bố Tin Tức cho Cử Tri – Tiêu Đề III, Đoạn 302(b)	\$100,000 - \$300,000	.1%
Bộ Lưu Dữ Kiện Toàn Tiểu Bang – Tiêu Đề III, Đoạn 303(a)	\$8 triệu - \$40 triệu	8.24%
Kiểm Chứng Chi Tiết Ghi Danh Cử Tri – Tiêu Đề III, Đoạn 303(a)(5)	\$100,000 - \$300,000	.1%
Các Điều Kiện cho Một Số Cử Tri Ghi Danh Bằng Thư – Tiêu Đề III, Đoạn 303(b)	\$100,000 - \$300,000	.1%
Các Điều Kiện về Mẫu Đơn Ghi Danh Bằng Thư – Tiêu Đề III, Đoạn 303(b)(4)	\$0	0%
Giáo Dục Cử Tri – Tiêu Đề III	\$15 triệu - \$45 triệu	15.45%
Giáo Dục Viên Chức Bầu Cử – Tiêu Đề III	\$15 triệu - \$45 triệu	15.45%
Giáo Dục Nhân Viên Phòng Phiếu – Tiêu Đề III	\$15 triệu - \$45 triệu	15.45%
Thủ Tục Khiếu Nại (Các Hoạt Động Khác) – Tiêu Đề IV, Đoạn 402	\$100,000 - \$300,000	.1%
Quyền Bỏ Phiếu của Quân Đội và Công Dân ở Ngoại Quốc (Các Hoạt Động Khác) – Tiêu Đề VII, Đoạn 702	\$100,000 - \$300,000	.1%
TỔNG CỘNG	\$97,100,000 - \$249,500,000	100% của \$97,100,000

*Lưu ý là các phí tổn điều hành liên tục không được gồm vào đây và phí tổn và những phần ghi trên có thể thay đổi tùy theo các yếu tố thay đổi đã nói trước đây. Các thay đổi được tiên liệu này, không rõ vào lúc này, được xem là đã gồm trong Kế Hoạch này như thể đã ghi rõ chi tiết. Cũng lưu ý thêm là “Phần Tài Trợ” trên đây được dựa trên mức “Ước Tính Phí Tổn” thấp nhất mà có thể không phải là phí tổn thực sự sau cùng.

ĐOẠN BẢY: DUY TRÌ NỖ LỰC

ĐOẠN 254(a)(7), TRANG 74

CÁCH TIỂU BANG, KHI XỬ DỤNG NGÂN KHOẢN TÀI TRỢ CHO CÁC ĐIỀU KIỆN, SẼ DUY TRÌ NHỮNG KHOẢN CHI TIÊU CỦA TIỂU BANG CHO CÁC HOẠT ĐỘNG ĐƯỢC TÀI TRỢ Ở MỨC KHÔNG THẤP HƠN NHỮNG MỨC CHI TIÊU ĐÓ CỦA TIỂU BANG TRONG NĂM TÀI KHÓA CHẤM DỨT TRƯỚC THÁNG MƯỜI MỘT 2000.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, qua các tiến trình ngân sách của tiểu bang và phân phối ngân khoản cho các điều kiện, sẽ bảo đảm những mức chi tiêu của tiểu bang cho các hoạt động được ngân khoản này tài trợ sẽ được duy trì ở mức không thấp hơn những mức chi tiêu của tiểu bang cho những khoản đó trong Năm Tài Khóa 1999-2000.

ĐOẠN TÁM: CÁC MỤC TIÊU VỀ HIỆU NĂNG VÀ NHỮNG MỐC ĐO LƯỜNG

ĐOẠN 254(a)(8), TRANG 74

CÁCH TIỂU BANG ÁP DỤNG CÁC MỤC TIÊU VỀ HIỆU NĂNG VÀ NHỮNG MỐC ĐO LƯỜNG ĐƯỢC XỬ DỤNG ĐỂ QUYẾT ĐỊNH MỨC THÀNH CÔNG CỦA CÁC ĐƠN VỊ CHÍNH QUYỀN ĐỊA PHƯƠNG TRONG TIỂU BANG THỰC THI KẾ HOẠCH, GỒM CẢ THỜI KHÓA BIỂU ĐÁP ỨNG MỖI YẾU TỐ TRONG KẾ HOẠCH, GHI RÕ CÁC TIÊU CHUẨN SẼ ĐƯỢC TIỂU BANG XỬ DỤNG ĐỂ ĐO LƯỜNG HIỆU NĂNG VÀ TIẾN TRÌNH LẬP RA CÁC TIÊU CHUẨN ĐÓ, VÀ GHI RÕ VIÊN CHỨC NÀO PHẢI CHỊU TRÁCH NHIỆM BẢO ĐẢM ĐÁP ỨNG MỖI MỤC TIÊU VỀ HIỆU NĂNG.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử, sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và các thành phần đương cuộc khác, và sau khi cứu xét bất cứ nguyên tắc hướng dẫn tình nguyện nào do Hội Đồng đưa ra theo Tiêu Đề Phụ B của Tiêu Đề III, phải:

- ♦ soạn các mục tiêu về hiệu năng và những mốc đo lường, với thời khóa biểu, nêu rõ các tiêu chuẩn, tiến trình soạn tiêu chuẩn, và nhận định các viên chức chịu trách nhiệm, để quyết định mức hiệu quả của tất cả các chương trình và nỗ lực có nhận ngân khoản HAVA;
- ♦ theo dõi, qua những cuộc tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và những người và tổ chức đương cuộc, hiệu năng của tiểu bang, các đơn vị chính quyền địa phương và các thực thể khác về việc đạt đến các mục tiêu và mỗi điều khoản của HAVA.

ĐOẠN CHÍN: THỦ TỤC KHIẾU NẠI HÀNH CHÁNH CỦA TIỂU BANG

ĐOẠN 254(a)(9), TRANG 74

CHI TIẾT VỀ CÁC THỦ TỤC KHIẾU NẠI HÀNH CHÁNH ĐỒNG NHẤT, KHÔNG KỶ THỊ CỦA TIỂU BANG CÓ HIỆU LỰC THEO ĐOẠN 402.

Đoạn 402 (trang 126-128) đòi hỏi tiểu bang phải thiết lập và duy trì một thủ tục khiếu nại hành chính của tiểu bang mà thủ tục đó:

- ♦ đồng nhất và không kỳ thị;
- ♦ cho phép bất cứ người nào tin rằng có vi phạm bất cứ điều khoản nào của Tiêu Đề III được nộp đơn khiếu nại;
- ♦ đòi hỏi đơn khiếu nại phải bằng văn bản và có thị thực của chưởng khế;
- ♦ cho phép kết hợp nhiều đơn khiếu nại;
- ♦ đòi hỏi phải có buổi phân xử ghi biên bản nếu có yêu cầu của người khiếu nại;
- ♦ đòi hỏi phải có biện pháp giải quyết thích ứng nếu Tiểu Bang nhận định rằng Tiêu Đề III đã bị vi phạm;
- ♦ quy định phải bác đơn khiếu nại và công bố kết quả nếu quyết định là không vi phạm;
- ♦ đòi hỏi phải đi đến quyết định sau cùng trong vòng 90 ngày kể từ ngày có nộp đơn khiếu nại trừ phi người khiếu nại đồng ý gia hạn thêm thời gian đi đến quyết định;
- ♦ quy định thành lập các thủ tục giải quyết tranh chấp khác để giải quyết đơn khiếu nại trong vòng 60 ngày nếu Tiểu Bang không giải quyết kịp trong kỳ hạn 90 ngày nói trên.

Theo các thủ tục hiện nay, bất cứ người nào cũng có thể khiếu nại với Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử, là các đạo luật hoặc thủ tục bầu cử đã bị vi phạm, đang bị vi phạm hoặc sắp bị vi phạm. Có số điện thoại miễn phí cho mục đích này và được công bố rộng rãi. Cũng có thể nộp đơn khiếu nại cho Tổng Thư Ký Tiểu Bang. Tất cả những trường hợp cáo giác khả tín đều được một hoặc nhiều đơn vị của Văn Phòng Tổng Thư Ký Tiểu Bang điều tra, thông thường cùng với các viên chức bầu cử địa phương và các viên chức khác của tiểu bang.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, sau khi tham khảo với các viên chức bầu cử địa phương và những người và tổ chức đương cuộc, đã thiết lập thủ tục khiếu nại hành chính đồng nhất, không kỳ thị của tiểu bang để tuân hành Đoạn 402 của HAVA. Thủ tục này cung cấp phương tiện khiếu nại về việc thực thi Tiêu Đề III của HAVA và biện pháp giải quyết thích ứng nếu đã xảy ra trường hợp vi phạm. Thủ tục này đáp

ứng các nhu cầu xử dụng của cử tri nói ngôn ngữ thiểu số và người khuyết tật.

Thủ tục khiếu nại hiện hành cho phép bất cứ người nào cư ngụ trong Tiểu Bang California đều có thể nộp đơn khiếu nại với Tổng Thư Ký Tiểu Bang để cáo giác là Tiêu Đề III đã bị vi phạm, đang bị vi phạm hoặc sắp bị vi phạm. Theo HAVA, đơn khiếu nại phải được chưởng khế thị thực. (Người Khiếu Nại phải ký vào đơn khiếu nại sau khi tuyên thệ trước mặt chưởng khế.) Người khiếu nại có thể điền đơn khiếu nại in sẵn và được Tổng Thư Ký Tiểu Bang cung cấp hoặc bằng bất cứ mẫu đơn nào hội đủ các điều kiện quy định. Các mẫu đơn do Tổng Thư Ký Tiểu Bang ấn định phải được dịch sang các ngôn ngữ thích ứng. Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ nhờ ủy ban cố vấn giúp quảng bá thủ tục khiếu nại để dễ xử dụng cho người khuyết tật. Có thể đích thân nộp đơn khiếu nại tại bất cứ văn phòng nào của Tổng Thư Ký Tiểu Bang hoặc gửi thư đến Secretary of State, Elections Division, HAVA Complaint, 1500 11th Street, Sacramento, CA 95814. Phải nộp đơn khiếu nại trong vòng 60 ngày sau ngày xảy ra trường hợp cáo giác vi phạm hoặc trong vòng 90 ngày sau ngày Người Khiếu Nại biết về trường hợp cáo giác vi phạm, tùy theo ngày nào xảy ra sau. Tổng Thư Ký Tiểu Bang có thể kết hợp nhiều vụ khiếu nại khi thích ứng. Người Khiếu Nại có thể xin mở buổi phân xử có ghi biên bản. Tổng Thư Ký Tiểu Bang quyết định buổi phân xử đó sẽ bằng lời hoặc dựa trên văn kiện khai báo. Phải đi đến quyết định sau cùng trong vòng 90 ngày sau ngày nộp đơn khiếu nại. Phải có biện pháp giải quyết thích ứng nếu kết luận đã xảy ra trường hợp vi phạm. Trong bất cứ trường hợp nào, quyết định này cũng đều phải bằng văn bản và được đăng trên website của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trừ phi nếu đăng như vậy thì sẽ tác hại đến một cuộc điều tra hình sự hoặc biện pháp thi hành công lực nào khác. Nếu không đi đến được quyết định trong vòng 90 ngày, người khiếu nại sẽ được giới thiệu đến một Viên Chức Phân Xét trung lập để quyết định trong vòng 60 ngày sau hạn cuối của 90 ngày đầu tiên. Quyết định này phải được đăng trên website của Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trừ phi nếu đăng như vậy thì sẽ tác hại đến một cuộc điều tra hình sự hoặc biện pháp thi hành công lực nào khác.

ĐOẠN MƯỜI: ẢNH HƯỞNG CỦA NHỮNG KHOẢN TRẢ TIỀN THEO TIÊU ĐỀ 1

ĐOẠN 254(a)(10), TRANG 75

NẾU TIỂU BANG NHẬN BẤT CỨ NGÂN KHOẢN NÀO THEO TIÊU ĐỀ I, PHẢI GHI RÕ KHOẢN TIỀN ĐÓ SẼ ẢNH HƯỞNG NHƯ THẾ NÀO ĐẾN CÁC HOẠT ĐỘNG ĐƯỢC ĐỀ NGHỊ THỰC THI THEO KẾ HOẠCH NÀY, GỒM CẢ SỐ NGÂN KHOẢN DÀNH CHO CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÓ.

Tổng cộng đã nhận được \$84 triệu, theo Tiêu Đề I của HAVA. Những khoản tiền đã nhận theo Đoạn 101 của HAVA đã được sử dụng hoặc sẽ được sử dụng theo Đoạn 101(b)(1) (A)-(H) và Đoạn 101(c) của HAVA. Các ngân khoản nhận được theo Đoạn 102 của HAVA sẽ được sử dụng, theo Đoạn 102(a)(2) để thay thế các hệ thống bỏ phiếu bằng thẻ bấm tại các quận đã dùng các hệ thống đó trong Kỳ Tổng Tuyển Cử 2000. Do đó, các ngân khoản theo Tiêu Đề I sẽ bổ túc ngân khoản tài trợ cho các điều kiện đã nhận theo Tiêu Đề II.

ĐOẠN MƯỜI MỘT: QUẢN TRỊ KẾ HOẠCH TIỂU BANG VỀ HAVA

ĐOẠN 254(a)(11), TRANG 75

CÁCH TIỂU BANG LIÊN TỤC QUẢN TRỊ KẾ HOẠCH, NHƯNG TIỂU BANG KHÔNG ĐƯỢC THAY ĐỔI GÌ QUAN TRỌNG TRONG VIỆC ĐIỀU HÀNH KẾ HOẠCH TRỪ PHI CÓ THÔNG BÁO THÍCH ỨNG VỀ KẾ HOẠCH VÀ ĐĂNG TRONG *FEDERAL REGISTER*.

Tổng Thư Ký Tiểu Bang, trong cương vị Tổng Viên Chức Bầu Cử, sẽ liên tục theo dõi và giám sát vấn đề tuân hành các điều kiện của HAVA. Để thực hiện việc này, Tổng Thư Ký Tiểu Bang sẽ đòi hỏi rằng:

- ♦ bất cứ viên chức hoặc thực thể nào khác nhận bất cứ ngân khoản nào theo HAVA sẽ phải phúc trình đều đặn về việc thực thi tiến triển như thế nào;
- ♦ ngân khoản được cấp theo một lịch trình hoặc căn bản nào khác đòi hỏi phải có bằng chứng hoàn tất mỹ mãn một giai đoạn của dự án trước khi cấp ngân khoản cho giai đoạn kế tiếp;
- ♦ các viên chức bầu cử địa phương và những người và tổ chức đương cuộc, gồm cả Thành Viên Ủy Ban Cố Vấn Kế Hoạch Tiểu Bang, được tham khảo liên tục về việc quản trị Kế Hoạch Tiểu Bang và bất cứ khó khăn nào có thể xảy ra khi thực thi và/hoặc cần phải thay đổi quan trọng;
- ♦ không được thay đổi quan trọng trong việc điều hành Kế Hoạch Tiểu Bang trước khi thông báo thích ứng và công bố trong *Federal Register*.

ĐOẠN MƯỜI HAI: CÁC THAY ĐỔI VỀ KẾ HOẠCH CỦA TIỂU BANG TỪ NĂM TÀI KHÓA TRƯỚC

ĐOẠN 254(a)(12), TRANG 75

TRONG TRƯỜNG HỢP MỘT TIỂU BANG ĐÃ CÓ KẾ HOẠCH TIỂU BANG CÓ HIỆU LỰC THEO TIÊU ĐỀ PHỤ NÀY TRONG NĂM TÀI KHÓA TRƯỚC, GHI RÕ KẾ HOẠCH ĐÃ THAY ĐỔI NHƯ THẾ NÀO TỪ KẾ HOẠCH TIỂU BANG CHO NĂM TÀI KHÓA TRƯỚC VÀ TIỂU BANG THÀNH CÔNG NHƯ THẾ NÀO TRONG VIỆC THỰC THI KẾ HOẠCH TIỂU BANG CHO NĂM TÀI KHÓA ĐÓ.

Không áp dụng. Đây là năm đầu tiên của Kế Hoạch Tiểu Bang California.

ĐOẠN MƯỜI BA: ỦY BAN SOẠN THẢO KẾ HOẠCH TIỂU BANG

ĐOẠN 254(a)(13), TRANG 76

CHI TIẾT VỀ ỦY BAN THAM GIA SOẠN THẢO KẾ HOẠCH TIỂU BANG THEO ĐOẠN 255 VÀ CÁC THỦ TỤC ỦY BAN ÁP DỤNG THEO ĐOẠN ĐÓ VÀ ĐOẠN 256.

Như đã đề cập trong phần Tổng Quan, Kế Hoạch này được soạn qua một ủy ban gồm hai mươi bốn người đại diện cho nhiều tầng lớp người dân tại California. Theo đòi hỏi của Đoạn 255(a), những người này gồm các tổng viên chức bầu cử của hai địa phận đông dân nhất tổ chức các cuộc bầu cử liên bang tại California (Các Quận Los Angeles và Orange), các viên chức bầu cử địa phương khác, các thành phần đương cuộc, gồm cả đại diện của những tập thể người khuyết tật, và những người khác. Danh sách thành viên và tiểu sử bắt đầu từ trang 37.

Ủy Ban này, như đã đề cập trong phần Tổng Quan, đã tổ chức năm buổi điều trần công cộng và thu thập nhận xét của công chúng. Sau đó, Ủy Ban họp tại Sacramento và Thành Viên đưa ra các đề nghị cho Tổng Thư Ký Tiểu Bang về nội dung của Kế Hoạch Sơ Khởi của Tiểu Bang. Các đề nghị đó, cũng như các nhận xét của công chúng, được Tổng Thư Ký Tiểu Bang cứu xét khi soạn thảo Kế Hoạch Sơ Khởi của Tiểu Bang.

Sau khi công bố Kế Hoạch Sơ Khởi để xem xét và nhận xét, công chúng và thành viên Ủy Ban Cố Vấn đã đưa ra thêm nhận xét. Các nhận xét này được Tổng Thư Ký Tiểu Bang cứu xét kỹ lưỡng khi soạn Kế Hoạch Tiểu Bang California.

Muốn biết về các thủ tục được Ủy Ban áp dụng khi soạn Kế Hoạch Tiểu Bang, xem phần Tổng Quan ở trang 6.

CÁC THÀNH VIÊN ỦY BAN

ROB MCKAY, CHỦ TỊCH

McKAY FOUNDATION

Ông McKay là Chủ tịch McKay Foundation, một tổ chức gây quỹ gia đình cấp ngân khoản cho các tổ chức cộng đồng làm việc cho công lý xã hội và kinh tế. Ông cũng là quản lý hợp tác của Nhóm Đầu Tư McKay (McKay Investment Group), là nhóm cung cấp vốn kinh doanh cho các công ty về kỹ thuật mới và sản phẩm tiêu thụ. Nhiều người biết đến ông tại California về công việc của ông quảng bá tham gia tiến trình bầu cử. Ông là người hậu thuẫn cho Dự Luật 52 trong lá phiếu Tháng Mười Một 2002, một dự luật lưỡng đảng để thành lập chương trình Ghi Danh Cử Tri Ngày Bầu Cử tại California.

R. MICHAEL ALVAREZ

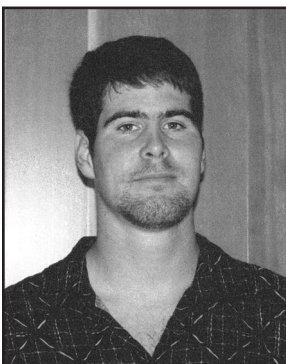
PROFESSOR OF POLITICAL SCIENCE, CALTECH

(GIÁO SƯ KHOA HỌC CHÍNH TRỊ, CALTECH)

CALTECH/MIT VOTING TECHNOLOGY PROJECT

(DỰ ÁN KỸ THUẬT BỎ PHIẾU CALTECH/MIT)

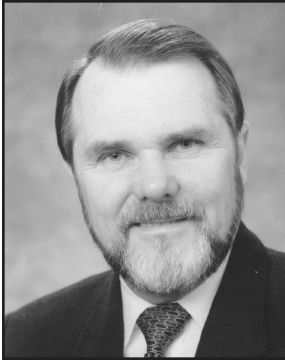
R. Michael Alvarez đã dạy môn khoa học chính trị tại Caltech từ Tháng Mười Hai năm 1992. Ông có bằng B.A. khoa học chính trị năm 1986 từ Carleton College; ông đã tốt nghiệp bằng M.A. và Ph.D. từ Duke University vào năm 1990 và 1992. Ông đã tập trung công trình khảo cứu và giảng dạy vào lãnh vực nghiên cứu chính trị bầu cử tại Hoa Kỳ. Giáo Sư Alvarez là đồng giám đốc Dự Án Kỹ Thuật Bỏ Phiếu Caltech/MIT, khảo cứu các giải pháp kỹ thuật để giải quyết các khó khăn bầu cử. Ông là Nhà Nghiên Cứu Chính của Cuộc Thí Nghiệm Ghi Danh và Bỏ Phiếu An Ninh Bằng Phương Tiện Điện Tử (SERVE), nhằm nghiên cứu vấn đề bỏ phiếu qua Internet cho giới dân sự ở ngoại quốc và quân đội qua một hợp đồng với Bộ Quốc Phòng. Alvarez vừa hoàn tất một quyển sách mới với Thad Hall về tính cách khả thi của việc bỏ phiếu qua Internet có tên gọi là “Point, Click and Vote” (“Chỉ Vào, Bấm và Bỏ Phiếu”).

HARLEY AUGUSTINO

COALITION FOR A LIVING WAGE (LIÊN HIỆP ĐÒI HỎI ĐỒNG LƯƠNG ĐỦ SỐNG)

Harley Augustino là Người Tổ Chức Tại Chỗ của Liên Hiệp đòi hỏi Đồng Lương Đủ Sống, một liên hiệp lao động tại Santa Barbara bên vực các chính sách công lý kinh tế và gây dựng uy lực và khả năng lãnh đạo của cư dân có lợi tức thấp. Tốt nghiệp từ UCSB, ông đã lãnh đạo nhiều nỗ lực ở trường và cộng đồng để khuyến khích cử tri ghi danh và tham gia. Ông đồng sáng lập Công Đoàn Người Thuê Isla Vista vào năm 1998 và được bầu làm Giám Đốc Địa Hạt Giải Trí và Công Viên Isla Vista vào năm 2000 với nhiệm kỳ bốn năm.

ROBERT BALGENORTH

**STATE BUILDING AND CONSTRUCTION TRADES COUNCIL
(HỘI ĐỒNG NGÀNH XÂY DỰNG VÀ XÂY CẮT TIỂU BANG)**

Robert Balgenorth là Chủ Tịch Hội Đồng Ngành Xây Dựng và Xây Cắt Tiểu Bang California, AFL-CIO từ năm 1993. Hội Đồng này, đại diện hơn 200 công đoàn địa phương và các hội đồng vùng của ngành xây dựng, làm việc để cải tiến điều kiện kinh tế, sức khỏe và an toàn việc làm cho khoảng 400,000 công nhân nam nữ trong kỹ nghệ xây cất của tiểu bang. Vào năm 1999, ông được bổ nhiệm vào Ủy Hội Xây Dựng cho Thế Kỷ thứ 21 của Thống Đốc và giữ chức đồng chủ tịch Các Ủy Ban Cơ Sở và Tài Chánh. Vào năm 2002, ông được bổ nhiệm vào Ủy Ban Đầu Tư Lực Lượng Lao Động và Hội Đồng Chuyên Chở California trong chức vụ Phó Chủ Tịch.

ARDIS BAZYN

CALIFORNIA COUNCIL OF THE BLIND (HỘI ĐỒNG NGƯỜI MÙ CALIFORNIA)

Ardis Bazyn hiện là Thủ Quỹ của Hội Đồng Người Mù Hoa Kỳ tại Washington, D.C.; Tổng Thư Ký Hội Đồng Người Mù California; Đệ Nhất Phó Chủ Tịch Hội Doanh Gia Thị Khuyết Độc Lập và Ủy Viên Hội Đồng Quản Trị của Randolph Sheppard Vendors of America. Bà là diễn giả động viên tinh thần, huấn luyện viên và viết bài cho Bazyn Communications. Bà đã xuất bản nhiều bài viết và Sách. Vào năm 2001, bà soạn một tập sách cho Học Sinh Mù tại California, “A Guide to a Successful College Experience” (“Tập Hướng Dẫn để Thành Công ở Đại Học”). Bà đã làm chủ nhiều thương nghiệp và tích cực hoạt động trong nhiều tổ chức thương nghiệp và người tiêu thụ.

MIGUEL CONTRERAS

**LOS ANGELES COUNTY FEDERATION OF LABOR, AFL-CIO
(LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG QUẬN LOS ANGELES AFL-CIO)**

Miguel Contreras là Tổng Thư Ký Điều Hành-Thủ Quỹ của Liên Đoàn Lao Động Quận Los Angeles, AFL-CIO. Ông là người gốc Châu Mỹ La Tinh đầu tiên được bầu lên lãnh đạo Liên Đoàn được thành lập từ 107 năm nay gồm 350 công đoàn liên kết và đại diện cho hơn 750,000 thành viên. Ông phục vụ trong Các Hội Đồng Quản Trị của Phòng Đại Hội và Du Khách L.A., United Way of Los Angeles, Ủy Hội Phi Trường Los Angeles, và Cơ Quan Đánh Giá Người Nghiện Ma Túy California. Ông được nêu danh trong số “100 Người Gốc Châu Mỹ La Tinh Có Thế Lực Nhất” của Tạp Chí Hispanic Business trong ba năm qua.

FRANCISCO ESTRADA

**MEXICAN AMERICAN LEGAL DEFENSE AND EDUCATIONAL FUND (MALDEF)
(QUỸ BIỆN HỘ PHÁP LÝ VÀ GIÁO DỤC NGƯỜI MỸ GỐC MEXICO)**

Francisco Estrada là Phân Tích Viên Chính Sách Cao Cấp tại văn phòng Sacramento của Quỹ Biện Hộ Pháp Lý và Giáo Dục Người Mỹ Gốc Mexico (MALDEF) làm việc về các vấn đề giáo dục và xử dụng đất. Ông đại diện cho MALDEF trong Ủy Ban Hướng Dẫn của California Futures Network. Trước khi làm việc cho MALDEF, ông là nhân viên lâu năm của Dân Biểu Hoa Kỳ Bob Filner. Ở cấp chính quyền địa phương và liên bang, ông đã làm việc về một số vấn đề gồm nước, nước phế thải, các dự án hạ tầng cơ sở chuyên chở, di trú, năng lượng, và bảo vệ môi trường.

KATHAY FENG

**ASIAN PACIFIC AMERICAN LEGAL CENTER (APALC)
(TRUNG TÂM PHÁP LÝ NGƯỜI MỸ GỐC Á CHÂU THÁI BÌNH DƯƠNG)**

Kathay Feng là Giám Đốc Chương Trình của Đơn Vị Các Quyền Bỏ Phiếu tại Trung Tâm Pháp Lý Người Mỹ Gốc Á Châu Thái Bình Dương. Bà đã làm việc trong nhiều lãnh vực dân quyền khác nhau gồm cả các quyền bỏ phiếu và tái phân loại địa hạt, tội ác vì thù ghét, trách nhiệm của cảnh sát, và chống kỳ thị. Hiện bà đang tham gia các nỗ lực của APALC nhằm gây dựng một hệ thống toàn tiểu bang gồm những người bên vực các vấn đề chính sách then chốt như các quyền bỏ phiếu, quyền về ngôn ngữ và quyền của người tiêu thụ. Bà Feng đang phục vụ, hoặc đã phục vụ, trong Hội Đồng Chính Sách & Hoạch Định Á Châu Thái Bình Dương, Ủy Ban Cố Vấn của Tổng Thư Ký Tiểu Bang California về Cử Tri Tham Gia và Tiếp Cận, Ủy Hội Các Mối Quan Hệ Nhân Sự Quận LA, Diễn Đàn API của Tư Lệnh Cảnh Sát LAPD, Hội Đồng Cố Vấn Cảnh Sát về Người Mỹ Gốc Á Châu Thái Bình Dương, Tổ Chức Người Mỹ Gốc Hoa, và Ủy Ban Los Angeles của Diễn Đàn Phụ Nữ Người Mỹ Gốc Á Châu Thái Bình Dương Toàn Quốc.

ROSALIND GOLD

**NATIONAL ASSOCIATION OF LATINO ELECTED AND APPOINTED OFFICIALS
(NALEO) EDUCATIONAL FUND
(HIỆP HỘI TOÀN QUỐC QUỸ GIÁO DỤC CÁC VIÊN CHỨC DÂN CỬ VÀ BỔ
NHIỆM GỐC CHÂU MỸ LA TINH)**

Rosalind Gold là Giám Đốc Cao Cấp về Chính Sách, Khảo Cứu và Bên Vực của Quỹ Giáo Dục NALEO, nơi bà đã làm việc hơn mười năm về phân tích chính sách và khảo cứu cho các nỗ lực của tổ chức về nhập tịch và giao quyền chính trị cho người gốc Châu Mỹ La Tinh. Lãnh vực chuyên môn của bà gồm cải tổ bầu cử, Kiểm Kê Dân Số mười năm một lần và tổ chức lại guồng máy hành chánh di trú trong nước. Bà tốt nghiệp bằng J.D. từ Trường Luật Harvard và B.A. từ Pomona College tại Claremont, California.

MARGARET JAKOBSON
PROTECTION & ADVOCACY, INC. (PAI)

Margaret Jakobson đã làm việc cho California Protection and Advocacy, Inc. (PAI) trong mười sáu năm. Bà là luật sư cơ hữu phục vụ thân chủ bị khuyết tật phát triển trong sáu năm và sau đó là luật sư phục vụ thân chủ bị khuyết tật thể chất, tâm thần và cảm quan. Các lĩnh vực chuyên môn của bà là các vấn đề giáo dục đặc biệt, điều kiện hưởng các dịch vụ khuyết tật phát triển, và tố tụng liên quan đến Đạo Luật Người Mỹ Khuyết Tật, gồm cả tố tụng về chuyên chở công cộng. Bà đã trở thành luật sư quản lý văn phòng vùng tại Oakland trong năm 1999 và giữ chức vụ đó cho đến khi bà dọn đến San Diego năm 2001. Tại San Diego bà thành lập một văn phòng vùng mới của PAI, là luật sư quản lý văn phòng đó, và chuyên về giáo dục đặc biệt, tố tụng liên quan đến Đạo Luật Người Mỹ Khuyết Tật, luật chuyên chở, các quyền bỏ phiếu và bệnh vực các quyền khác về dịch vụ và dân quyền cho người khuyết tật.

CYNDI JONES
EXPLODING MYTHS, INC.

Cyndi Jones là Chủ Tịch của Exploding Myths, Inc. Bà có hơn 40 năm kinh nghiệm bệnh vực cho các quyền của người khuyết tật. Là nhà xuất bản, bà đã đưa Tạp Chí MAINSTREAM từ một bản tin địa phương gồm bốn trang thành một tạp chí toàn quốc in giấy láng được ban giải thưởng. Bà đã phục vụ trong nhiều ủy ban toàn quốc về các vấn đề truyền thông báo chí và khuyết tật, kể cả đại hội Đường Hướng Mới cho Tin Tức tại Diễn Đàn Tự Do về những nhóm thiểu đại diện trong giới truyền thông báo chí vào năm 1993.

LAURA KERR
CALIFORNIA STATE STUDENT ASSOCIATION
(HỘI SINH VIÊN TIỂU BANG CALIFORNIA)

Laura Kerr là Giám Đốc Ban Quan Hệ Chính Quyền của Hội Sinh Viên Tiểu Bang California. Bà đã tích cực bệnh vực sinh viên toàn tiểu bang và chính sách về giáo dục cao cấp kể từ năm 1998. Bà là người vận động có ghi danh cho hội và theo dõi sát các phát triển về chính sách công, các nhân vật, và viện ảnh hưởng đến sinh viên CSU và chính trị giáo dục cao cấp tại California. Trong cương vị này, bà phối hợp việc ghi danh cử tri của hội, giáo dục cử tri và các chiến dịch vận động đi bầu và là nhân viên liên lạc với Liên Hiệp Bỏ Phiếu Giới Trẻ California. Bà đã tốt nghiệp từ Humboldt State University năm 2001.

GEOFFREY KORS

EQUALITY CALIFORNIA (EQCA) (BINH ĐẲNG CALIFORNIA)

Geoffrey Kors là Giám Đốc Điều Hành của Tổ Chức Bình Đẳng California (EQCA), tổ chức vận động của giới đồng tính luyến ái nữ, nam, lưỡng tính luyến ái và chuyển giới. Bình Đẳng California trước đây được gọi là Liên Minh Hành Diện và Bình Đẳng California (CAPE). Ông Kors tốt nghiệp Trường Luật Stanford và đã tích cực hoạt động trong cộng đồng LGBT từ hai mươi năm nay. Trước khi gia nhập EQCA, ông là một luật sư hợp tác trong văn phòng luật Wotman, Kors & Clouiter, LLP và tại đó ông phụ trách phần chính là các vấn đề về quyền của giới đồng tính luyến ái. Ông đã là Giám Đốc của Các Dự Án Đồng Tính Luyến Ái Nam và Nữ và AIDS và Các Quyền Tự Do Dân Sự của ACLU of Illinois và là Chánh Văn Phòng của Giám Sát Viên Leslie Katz tại San Francisco. Ông Kors đề ra Sắc Luật Quyền Lợi Bình Đẳng của San Francisco mà nay là căn bản của AB 17, một dự luật tại Hạ Viện California.

CYNTHIA McCLAIN-HILL

NATIONAL ASSOCIATION OF WOMEN BUSINESS OWNERS (NAWBO) (HIỆP HỘI NỮ CHỦ THƯƠNG NGHIỆP TOÀN QUỐC)

Cynthia McClain-Hill là sáng lập viên và sở hữu văn phòng luật McClain-Hill Associates tại Los Angeles. Văn phòng luật này chuyên về Luật Xử Dụng Đất, Hoạch Định và Môi Trường, Công Luật và Luật Hành Chánh và về phát triển và bênh vực chính sách công. Hiện bà phục vụ trong Hội Đồng Quản Trị của Tổ Chức Gây Quỹ Sức Khỏe Toàn Quốc, là Chủ Tịch Chưa Nhiệm Chức của Hiệp Hội Nữ Chủ Thương Nghiệp Toàn Quốc-Los Angeles, là thành viên của Hội Đồng Ủy Viên Tổ Chức Gây Quỹ UCLA, và hậu thuẫn cho nhiều tổ chức từ thiện để nâng cao cơ hội cho phụ nữ và giới thiểu số. Bà McClain-Hill trước đây đã phục vụ Tiểu Bang California trong cương vị thành viên của Ủy Hội Hoạt Động Chính Trị Cộng Bằng California và nay được Thống Đốc California bổ nhiệm vào Ủy Hội Duyên Hải California.

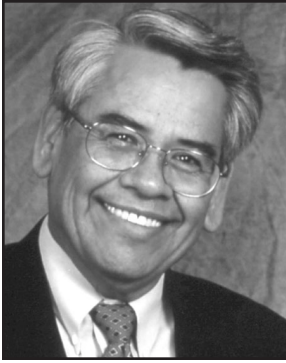

CONNY MCCORMACK

LOS ANGELES COUNTY REGISTRAR-RECORDER/COUNTY CLERK (VIÊN CHỨC GHI DANH-LƯU KÝ VIÊN/THƯ KÝ QUẬN)

Conny McCormack Là Viên Chức Ghi Danh-Lưu Ký Viên/Thư Ký Quận của Quận Los Angeles. Là Viên Chức Ghi Danh Cử Tri, bà có trách nhiệm tổ chức các cuộc bầu cử cho địa phận lớn nhất tại Hoa Kỳ, với hơn 4 triệu cử tri ghi danh và 5,000 khu vực bầu cử. Bà tổ chức các cuộc bầu cử liên bang, tiểu bang và quận và, qua hợp đồng, tổ chức hoặc yểm trợ cho các cuộc bầu cử địa phương cho 88 thành phố, 100 địa hạt học đường và 149 địa hạt đặc biệt. Trước khi trở thành Viên Chức Ghi Danh Cử Tri tại Los Angeles, bà đã là Viên Chức Ghi Danh Cử Tri cho Quận San Diego từ năm 1987 đến 1994 và là Điều Hành Viên Bầu Cử tại Quận Dallas, Texas, từ năm 1981-1987. Ngoài ra, bà cũng đã là tham vấn viên bầu cử quốc tế tại năm quốc gia.

ELISEO MEDINA

**ORGANIZATION OF LOS ANGELES WORKERS (OLAW)
(TỔ CHỨC CÔNG NHÂN LOS ANGELES)**

Eliseo Medina là Phó Chủ Tịch Điều Hành Quốc Tế của Công Đoàn Quốc Tế Nhân Viên Dịch Vụ (SEIU) đặt tại Los Angeles. Ông đã giúp cho SEIU trở thành công đoàn phát triển nhanh nhất ở vùng Bờ Biển Phía Tây và là công đoàn lớn nhất tại California và toàn quốc. Vào năm 1996, ông đã tạo nên lịch sử khi là người Mỹ gốc Mexico được bầu lên chức vụ lãnh đạo cao nhất của công đoàn SEIU gồm 1.5 triệu thành viên. Ông đã giúp củng cố mối liên hệ giữa Giáo Hội Thiên Chúa và phong trào lao động để làm việc về các quan tâm chung như các quyền của công nhân di dân và xử dụng dịch vụ chăm sóc sức khỏe.

VIGO G. (CHIP) NIELSEN, JR.

NIELSEN, MERKSAMER, PARRINELLO, MUELLER & NAYLOR, LLP

Chip Nielsen là chuyên gia hàng đầu về luật liên bang và tiểu bang về tranh cử, dự luật tiên khởi, vận động, mâu thuẫn quyền lợi và bất vụ lợi. Văn phòng luật của ông đại diện cho thân chủ về luật tranh cử, vận động, và quà tặng tại tất cả 50 tiểu bang. Ông là Đồng Chủ Tịch và Đồng Chủ Biên hội nghị chuyên đề hàng năm của Viện Hành Nghề Luật và tập sách tham khảo luật về “Corporate Political Activities” (“Các Hoạt Động Chính Trị của Công Ty”), (1978-Đến Nay). Ông phục vụ trong Ủy Ban Cố Vấn, Viện Nghiên Cứu Chính Quyền, University of California, Berkeley, (1993- Đến Nay). Ông đã là Cố Vấn Pháp Lý cho Ủy Ban của Thống Đốc Pete Wilson (1989-1999); Ủy Ban của Thượng Nghị Sĩ Pete Wilson (1981-1991); Art Agnos cho Thị Trưởng San Francisco (1987-1991); George Moscone cho Thị Trưởng San Francisco (1975-1978).

ART PULASKI

**CALIFORNIA LABOR FEDERATION, AFL-CIO
(LIÊN ĐOÀN LAO ĐỘNG CALIFORNIA, AFL-CIO)**

Art Pulaski là Tổng Thư Ký Điều Hành kiêm Thủ Quỹ của Liên Đoàn Lao Động California, AFL-CIO. Trong nhiệm kỳ của ông, thành viên hạ tầng trong Liên Đoàn đã tăng gấp đôi. Là Chủ Tịch của “We Do the Work,” ông đã giúp thực hiện loạt phim truyền hình PBS thành công trên toàn quốc. Ông phục vụ trong các hội đồng quản trị của Hội Đồng Quân Bình Kinh Tế và Môi Trường, Dự Án Lao Động cho Các Gia Đình Làm Việc, Ủy Ban Đầu Tư Lực Lượng Lao Động Tiểu Bang, Ủy Hội của Thống Đốc về Xây Dựng cho Thế Kỷ thứ 21 và Hội Đồng Thống Đốc Potomac.

ANN REED

**PRESIDENT, CALIFORNIA ASSOCIATION OF CLERKS AND ELECTIONS OFFICIALS
AND THE SHASTA COUNTY REGISTRAR OF VOTERS
(CHỦ TỊCH, HỘI THƯ KÝ VÀ VIÊN CHỨC BẦU CỬ CALIFORNIA VÀ VIÊN CHỨC
GHI DANH CỬ TRI QUẬN SHASTA)**

Ann Reed hiện là Chủ Tịch Hội Thư Ký và Viên Chức Bầu Cử California. Bà là Thư Ký/Nhân Viên Ghi Danh Cử Tri của Quận Shasta do dân cử, lần đầu tiên được bầu vào năm 1982. Trước khi đắc cử, bà đã là Phụ Tá Thư Ký Quận/Lưu Ký Viên Cử Tri từ năm 1978, và đã làm việc trong văn phòng đó từ năm 1963.

STEVE RODERMUND

**ORANGE COUNTY REGISTRAR OF VOTERS
(VIÊN CHỨC GHI DANH CỬ TRI QUẬN ORANGE)**

Steve Rodermund là Viên Chức Ghi Danh Cử Tri Quận Orange. Quận Orange là quận đông dân thứ nhì tại California với 1.3 triệu cử tri ghi danh, đòi hỏi phải trợ giúp bằng tiếng Anh, Hoa, Triều Tiên, Tây Ban Nha, và Việt ngữ. Quận Orange hiện đang thay thế hệ thống bỏ phiếu thẻ bấm bằng hệ thống Hart DRE, và thay toàn quận vào Tháng Ba 2004. Ông Rodermund đã giải ngũ vào năm 1992. Kể từ khi đó, ông đã phục vụ trong nhiều chức vụ khác nhau với Cơ Quan Chuyên Chở Quận Orange và Văn Phòng Điều Hành Quận của Quận Orange.

ARTURO RODRIGUEZ

**UNITED FARM WORKERS OF AMERICA, AFL-CIO
(CÔNG ĐOÀN CÔNG NHÂN NÔNG TRẠI THỐNG NHẤT HOA KỲ, AFL-CIO)**

Arturo Rodriguez là Chủ Tịch Công Đoàn Công Nhân Nông Trại Thống Nhất Hoa Kỳ, AFL-CIO. Là Chủ Tịch, ông đang tiếp tục công việc của công đoàn do Cesar Chavez sáng lập nhưng đã qua đời vào năm 1993. Ông Rodriguez kế nhiệm Ông Chavez trong chức vụ chủ tịch. Ông đã tích cực hoạt động với công đoàn và sứ mạng của công đoàn từ năm 1969. Vào năm 1995, ông được bầu vào Hội Đồng Điều Hành của AFL-CIO.

MARION TAYLOR

**LEAGUE OF WOMEN VOTERS OF CALIFORNIA
(LIÊN ĐOÀN NỮ CỬ TRI CALIFORNIA)**

Marion Taylor là Giám Đốc Ban Chính Quyền của Liên Đoàn Nữ Cử Tri California. Là thành viên của Liên Đoàn Nữ Cử Tri từ năm 1968, bà đã tích cực làm việc cho Dịch Vụ Cử Tri của Liên Đoàn, nhất là trình bày các ưu và khuyết điểm của các dự luật được đưa vào lá phiếu toàn tiểu bang và điều khiển các diễn đàn của ứng cử viên. Bà đóng góp tin tức cho Cử Tri Khôn Ngoan, tập hướng dẫn trên mạng của Liên Đoàn để giúp mọi người xem lá phiếu cho một địa chỉ nhất định nào đó và kết hợp tin tức từ các viên chức bầu cử, ứng cử viên, báo chí, và các websites phi đảng phái. Bà là quản thủ thư viện tại University of California ở Santa Cruz trong 25 năm.

TED WANG

**CHINESE FOR AFFIRMATIVE ACTION (CAA)
(HỘI NGƯỜI HOA BÊN H VỰC TÁC VỤ TÍCH CỰC)**

Ted Wang là Giám Đốc Chính Sách của Hội Người Hoa Bên H Vực Tác Vụ Tích Cực (CAA), để bên h vực các vấn đề về dân quyền ảnh hưởng đến Người Mỹ Gốc Á Châu và giám thị chương trình huấn luyện việc làm cho công nhân lương thấp. Ông Wang đã soạn một số luật di dân và dân quyền và chính sách ở cả cấp tiểu bang và địa phương tại California, tố tụng những vụ theo Đạo Luật Quyền Bỏ Phiếu và Đạo Luật Ghi Danh Cử Tri Toàn Quốc của liên bang, và đã giúp soạn các kế hoạch địa phương để thực thi các điều kiện trợ giúp ngôn ngữ của Đoạn 203 của VRA, cũng như các thủ tục cho phép tù nhân hội đủ điều kiện được bỏ phiếu trong các nhà giam quận tại San Francisco. Trước khi gia nhập CAA, ông Wang là luật sư cơ hữu của Ủy Ban Luật Sư cho Dân Quyền tại Vùng Vịnh San Francisco.

DR. GERALDINE WASHINGTON

**NATIONAL ASSOCIATION FOR THE ADVANCEMENT OF COLORED PEOPLE
(NAACP)
(HỘI BÊN H VỰC NGƯỜI DA MÀU TOÀN QUỐC)**

Dr. Geraldine Washington là Chủ Tịch Hội NAACP tại Los Angeles. Bà đã là Chủ Tịch và Phó Chủ Tịch Chi Nhánh NAACP, Chủ Tịch và Phó Chủ Tịch của Phụ Nữ Trong NAACP và là Phối Hợp Viên Win cho Vùng I, gồm chín tiểu bang miền tây, Nhật, Đức và Triều Tiên. Bà đã phục vụ trong Hội Đồng Cố Vấn EEOC Los Angeles, Liên Hiệp Media Image (Tiểu Ban Quan Hệ Nhân Sự), và Hội Liên Kết Lãnh Đạo Do Thái Người Mỹ Gốc Phi Châu.

CHÚ THÍCH

CHÚ THÍCH

- ¹ Mức ước tính về số người hội đủ điều kiện đi bầu của Dr. Michael P. McDonald, George Mason University, xem http://elections.gmu.edu/voter_turnout.htm.
- ² *Phúc Trình Ghi Danh*, Tổng Thư Ký Tiểu Bang, 10 Tháng Hai, 2003.
- ³ *Bộ Luật Bầu Cử* § 10, Bộ Luật Chính Quyền § 12172.5.
- ⁴ *Phúc Trình Ghi Danh*, Tổng Thư Ký Tiểu Bang, 10 Tháng Hai, 2003.
- ⁵ Thống Kê 2001, c. 922 (AB 1520-Shelley).
- ⁶ Công Luật 107-252.
- ⁷ Tất cả các nhận xét đã nhận được, cũng như tất cả các văn kiện và tài liệu khác từ những buổi điều trần, có để cho công chúng xem xét tại Văn Phòng Tổng Thư Ký Tiểu Bang California, Ban Bầu Cử, 1500 11th Street, 5th Floor, Sacramento, California 95814.
- ⁸ Tất cả các nhận xét đã nhận được, cũng như tất cả các văn kiện và tài liệu khác từ Kế Hoạch Tiểu Bang, có để cho công chúng xem xét tại Văn Phòng Tổng Thư Ký Tiểu Bang California, Ban Bầu Cử, 1500 11th Street, 5th Floor, Sacramento, California 95814.
- ⁹ Những chỗ tham chiếu trang là về những trang của ấn bản HAVA sau cùng, như được đăng trên website của Tổng Thư Ký Tiểu Bang tại www.ss.ca.gov.
- ¹⁰ Trừ phi nói khác, tất cả những chỗ tham chiếu về Tiêu Đề là trong HAVA.
- ¹¹ Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ¹² Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ¹³ Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ¹⁴ Trong các trường hợp nhất định nào đó, Tiểu Bang có thể xin miễn áp dụng điều kiện này cho đến ngày 1 Tháng Giêng, 2006. Hạn cuối để xin miễn là ngày 1 Tháng Giêng, 2004.
- ¹⁵ Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ¹⁶ Ngày hiệu lực tùy theo việc áp dụng Đoạn 303(d)(1)(A) hoặc (B).
- ¹⁷ Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ¹⁸ Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ¹⁹ Trường hợp này giả định là California không có sẵn một bộ lưu dữ kiện ghi danh cử tri toàn tiểu bang phù hợp với HAVA.
- ²⁰ Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ²¹ Bộ Luật Bầu Cử Đoạn 10 và Bộ Luật Chính Quyền Đoạn 12172.5.
- ²² Trường hợp này giả định là tổng số phân bổ là \$830 triệu thay vì \$1.4 tỷ được Đoạn 257(a)(1) của HAVA cho phép trong Năm Tài Khóa 2003. Không đặt giả định về những khoản phân bổ trong những năm kế tiếp.

myVote
COUNTS

www.myvotecounts.org